

309754 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 6. } డిన్న పట్టణము 1920 వ సం॥రం మార్చి నెల 26 తేది శుక్రవారము } NO. 295  
సంపుటము. ౬ } రాష్ట్ర నామ సంవత్సరం వైశాఖ శుద్ధ షష్ఠి ౬. } నంబిక ౨౯౫

### అమృతాంజనము

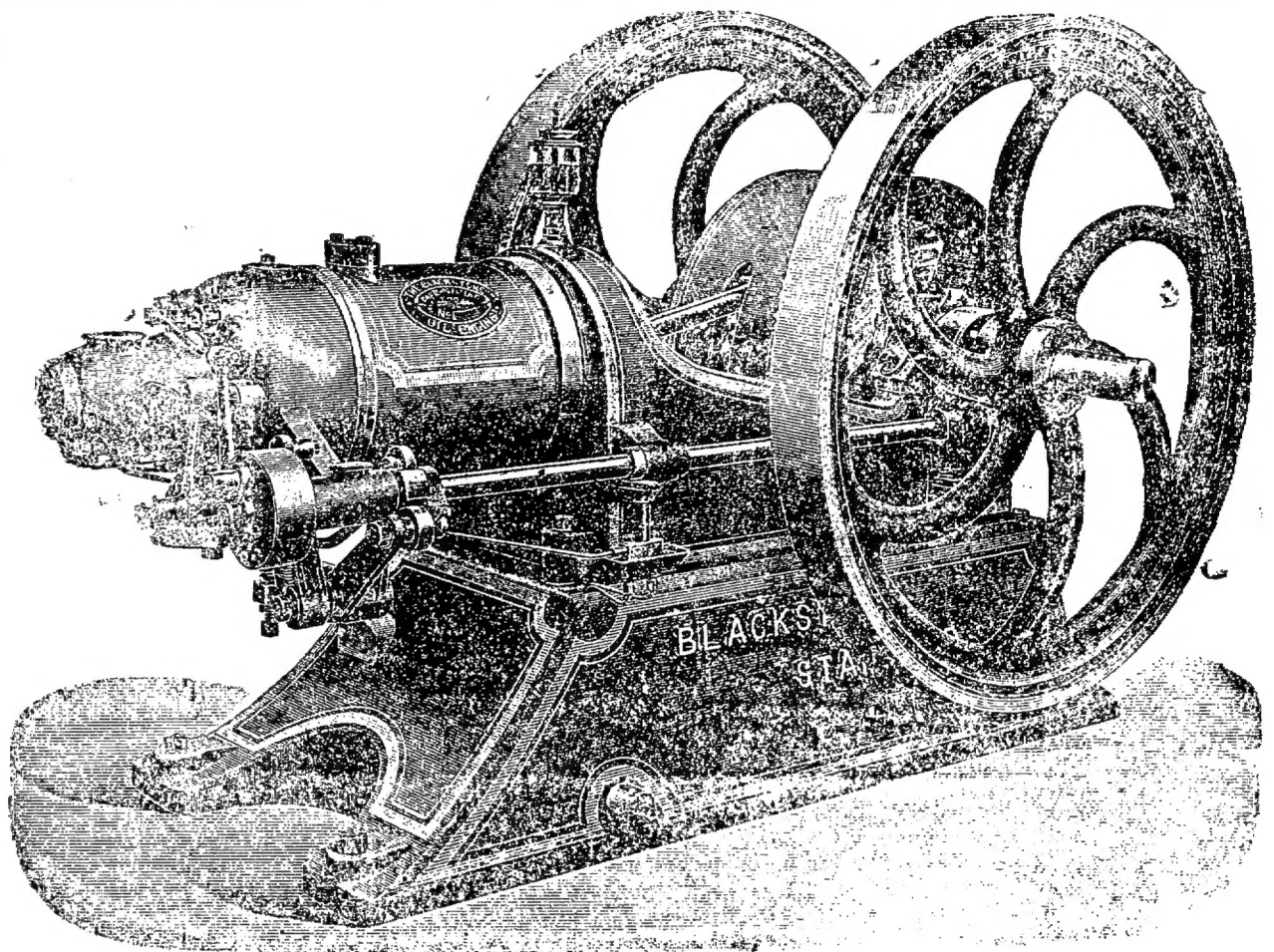
అమృతాంజనము ప్రసిద్ధి చెక్కినది. ఇతర ఏదినైనా నొప్పులను కూడ మా అమృతాంజనమును వాడి చింతగొర్రెమున నడుమగును.

సలభ నెల 0-10-0 అణాలు.



మోహినితైలము రు 0-12-0  
శామర తైలము 0-6-0  
దంతచూర్ణము 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,  
జి. తంటుకెట్టె వీధి, మదరాసు.



### బ్లాకు స్టోను ఆయిల్ ఇంజనులు.

కొంతకాలములు, క్రూడు ఆయిలు మున్నగు చమురుల నుకయోగించి వనిచేయునట్లు తయారైన చేయి  
బలవంతము.  
ఈ రాజధానిలో అనేకమైన బ్లాకు స్టోను ఇంజనులు వనిచేయుచున్నవి. యజమానులకు మరిచి  
పెట్టిపెట్టినవి. పూర్తియైన వివరములకును ధరలకును నేడే మాకు వ్రాయును.

సోలా ఏజంట్లు:

మార్షలు నన్ను & కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్,

ఇంజనీయర్లు

నెం. 9, సెకండులైను బీచ్, మద్రాసు.

బొంబాయి, బెజవాడ, లాహోరు, తంజావూరు.

### 160 పుట్టల పుష్కరము ఉచితము

అశ్వశుభము కార్యశుభమును సొందకు శాస్త్ర  
భాషలైన కొన్ని దినములు అనునదియగుటచే గల  
నుచున్నది. ఈ ఉచితమైన పుష్కరము అశ్వశుభము  
యును కలం నేటి కేరళశాస్త్రమును శ్రద్ధవ్రతమును. ఆ  
యజ్ఞశుభ్యుని ఇక్కించును. ఈ పుష్కరము ఇరానునా  
నయమగును. అట్లుగాకయు ఈ పుష్కరమును గావించి  
య. ఇందునీ బాగా కోరవలెను. (215)

పైట్టుకాట్టి చింతకంఠర్ శాసితము.

మద్రాసులోని మొదటి గొంతు. 1877 మద్రాసులోని మొదటి గొంతు.

### ఆంధ్ర దినపత్రిక చందా.

12 మాసములకు	18-0-0
6 మాసములకు	9-0-0
3 మాసములకు	4-8-0
1 మాసములకు	1-8-0

### ఆంధ్ర వారపత్రిక చందా.

12 మాసములకు	8-0-0
-------------	-------

మద్రాసులోని మొదటి గొంతు. 215 మద్రాసు.

### సోపుచేయు రహస్యపు స్తకము.

మోసపోకును. కాస్టిక్ సోడావల్ల లాభముందెను. ఇలా  
రహస్యములే స్వల్పములకు మరిచిపెట్టినవి ఏయిక్క నహ  
యమ లేకనే జయముపొందవచ్చును. (2107)  
ఈ స్తకమును కపాలశిల్పములో ఉ. 1-3-0 లు మాత్రము.  
పి. రాజచందర్, హిందూదాక్తర, తిప్పి గాంచీపురం.

శారదాంబ ఒక చక్కని నాటకము  
ప్రతివారును చదివ వలెను. క్రయం 0-4-0.

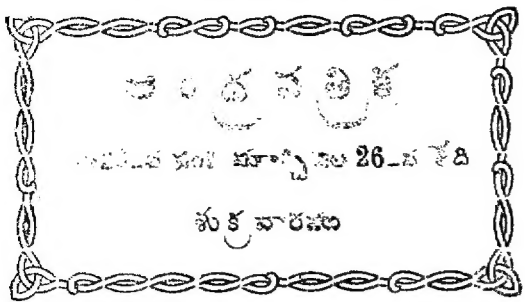
పి. సేజు, అంధ్రప్రదేశ్ అధికారి, మదరాసు.

అమృతాంజనం డిపోవారి ఔషధాలయమునందు అమృతాంజనం, శామరతైలము, మోహినితైలము, దంతచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యోషధములే గాక, ఇతరములగు మందులు కూడ అనేకము లున్నవి. కావలసినవారు కేటలాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగునకు వాసినచో తక్షణం పంపెదము.





టర్కీ-కుండి తెలుగువారు:— ఒక విశేషమును ఇన్ని  
 క్కుక అను త్రువకు ఇట్టి వ్రాయుచున్నాడు:— ఎకరకు  
 పాదా ఈ శివ రాజ్యము నకుండిన వని యెరింగి, టర్కీ  
 వాడేమిట నభివారికి విరుద్ధముగా కావలెనట్లు చూపిం  
 నును గోరెను. అందులోను సహజము పొందలేక బ్రాహ్మణ  
 పారిషాయి జచ్చుట క్రిందనే నె. అక్కడివారు జరిగిన  
 టర్కీ సుల్తానుగా నేనెవరు? జర్మనువారు నువ్వే కాదు  
 నురుల సీంహాసనమునందును నువ్వే క్రైస్తవ నేయనున్నాడు  
 బోల్షివిస్టులును క్రైస్తవము నున్నవన్నాడు. ఈ విషయ  
 ముల సంకేతము ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించినది, అందువలన  
 భిలాఫత్ అందోళనను ఇండియాలో ఇంగ్లండును బహు  
 నట్లు ఏలబోయినది. ఇండియాలో వారికి టర్కీలో ఏమి  
 జరుగుచున్నదో ఎంతమాత్రమున తెలియదు. గనుక నకలవిష  
 యములన ప్రజల కయివలసి, అక్కడక్కడ కథలు వేగడము,  
 ప్రశంసించడము మొదలగు కార్యములు జరుగవలసియులే  
 యవలసింది. అది నీవిషయముల ఎల్ల క్రతులలోను అన్ని  
 భాషలలోను బహిరంగముగ ప్రకటించవలసిందని వార్తా ప్రక  
 షణి కుజేయచున్నది.



పంజాబు అల్లరులు :

### కాంగ్రెసుసంఘ నివేదికము

పంజాబు అల్లరుల గూర్చి విచారించుటకు కాంగ్రెసు సంఘము వారిచే గత వసంతు మాసమున విచారణ సంఘముకంటే ఏర్పాటు జేయబడినటులను పాఠకులకు తెలిసియు యుండును. ఈ సంఘమువారు ప్రచురించిన నివేదిక మిపుడు వెలువడినది. నివేదికపు సంగ్రహము, నేటి లెంతి వార్తలలో ప్రచురింప బడినది. నివేదికముగూడ మాకు జేరినది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారిచే నియమించబడిన హంటరుసంఘ నివేదికము ఈస్టరు సెలవులకు పిమ్మట గాని ప్రచురింపబడదని, పిమ్మట గారు కామన్సుస్థలో దెలిపియుండిరి. ఈలోపుగ ప్రజాప్రతినిధుల విచారణ ఫలితము ప్రపంచమునకు వెల్లడియగుట, విశేషలాభదాయకము. విచారణకర్తలు, దురభిమాన పూరితులు గారనుట తేటతెల్లము. నివేదికముపై గాంధీ, చిత్రరంజనదాసు, అబ్బాసు తయాబ్, యం. ఆర్. జయకాంధగార్లు వలెకొనియున్నారు. ప్రజలు గావించిన దోషములకు కాంగ్రెసు సభవారి కష్టత్రాపము దెలుపవలయునని కట్టుబట్టిన గాంధీమహాత్ముడు దురభిమానము వహించి నిర్ణయము గావించునని, వారి ప్రజల విరోధులయినను నుడువ సాహసించునరు. దాసుగారి యన్నతాతయ్యల నెఱిగినవాని, వారి కష్టదోష మారోపించ వీలుండదు. తయాబ్ గారు, బరోడా హైకోర్టుజడ్జిగ కుజేసి మెప్పువడిసి యుండిరి. వారు న్యాయదృష్టితో విచారణ జరిపి యందరనుటకు నందియున్నా లేదు. జయకారు గారిని గూర్చి గూడ ఇటులనే నుడువవచ్చును. వీరిచే తయారు జేయబడిన నివేదికము సత్యమును వెల్లడింప బ్రయత్నము జేసియుండునటు నిశ్చయము.

గాంధీ ప్రభుత్వము 1700 మంది పాక్షులను విచారించిరి. 650 మంది పాక్షుల స్టేటుమెంటులను ప్రచురించిరి. ప్రతిస్టేటుమెంటు విచారణకర్తలచే పరిశోధబడెను. ప్రతిపాక్షీయు లెగిన రీతిని ప్రానుగర్మ జేయబడెను. విచారణకర్తలు హంటరుసంఘము వారి ఎదురు నొసగబడిన సాక్ష్యమును కూడ జరిగించి తమ సాక్ష్యముతో బోల్పి యుండిరి. వీరి నివేదికము రెండు సంపుటములుగ ముద్రింపబడినది. మొదటి సంపుటము 160 పేజీల గ్రంథము. దీనియందు విచారణకర్తలతీర్పు గలదు. రెండవ సంపుటమున సాక్ష్యములయు వివరింపబడి యున్నది. సర్ మెకేలు ఓడ్యయరుగారి కరిపాలనము తీవ్రముగ విమర్శింపబడినది. వారి కరిపాలనా విధానమే అల్లరులకు మూలకారణమని నిరూపించుకొని, రౌలెటుబిల్లులు, సత్యాగ్రహము మొదలగు విషయములగూర్చి బాగుగ చర్చించబడెను. సత్యాగ్రహమునకును అల్లరులకును నట్టి సంబంధములేదని నిరూపింపబడెను. ప్రజలలో తిరుగుబాటు గలదను సిద్ధాంతము హంటరు సంఘమువారి ఎదుటనే, విచ్ఛిన్నమయ్యెను. కాంగ్రెసు సంఘము వారి విచారణలో, ప్రజలలో దాదాపు 12 వందలమంది చనిపోయినటులను, కనీసము

1600 మంది యయినను గాయపడినటులను, కొందరు శాశ్వతముగ నంగవిహీనులయినటులను, ఋజుపయ్యెను. ఈ సంఖ్యలజూచిన, సామన్యులగుండే అవిశ్రంభ మానవు. గాంధీగారును కిన్నూ సత్యపాణిగార్లును అరెస్టుగాకుండిన యడల, పిమ్మట గలిగిన దుస్థితి కెడము లేకుండెడిదని, విచారణ సంఘమువారు విశ్వసించుచున్నారు.

పంజాబు ప్రభుత్వమువారి శాశ్వత వృత్తముగ నిరూపించబడినను, ఇండియా ప్రభుత్వ శాశ్వతము వీరు వదలివేయలేదు. రాజప్రతినిధి గారి దుస్థితి కెంతవరకు శాశ్వతమో వృత్తపరున బడెను. రాజప్రతినిధిగారు ప్రజల మొరల నాలకింపలేదు. వారు బంపిన విజ్ఞానవలను తంతివార్తలను గమనింపలేదు. తగిన విచారణచేయుకుండనే పంజాబు ప్రభుత్వమువారికి వీరు చేయుచు నొసగి, అతివేగమున అధికారులకు ఇ్కాడెమ్మిటీ నొసగిరి. పిమ్మట నయినను వీరు పాంచాల జేతమునకు వ్యయముగ వెలి సత్యమును విచారించియుండలేదు. జలియ్ వాలాబాగ్ హత్య గూర్చి హంటరు సంఘము వారి ఎదుట అధికారు లంగీకరించిన విషయముల నయినను, వీరు అంగీకార ప్రభుత్వమువారికి దెలిపియుండలేదు. అంద్రూసుగారు పంజాబునకు వెడలకుండ నిషేధించబడిరి. మాలవ్యాగారి స్టేటుమెంటులు, సామ్రాజ్యశాసనసభలో భాష్యునగుచుండే నిరసించబడెను. కాని అవి నిజమని హంటరుసంఘ విచారణలో చేలేదు. ఈ విషయమై మాలవ్యాగారికిని ప్రశ్న లనేకములు నిరాకరింపబడెను. ఈ సందర్భముల నన్నిటి జూచిన, ఛెలమ్మనర్డు ప్రభుత్వగారిని హిందూదేశమునుండి వెంటనే రప్పించవలయునని, విచారణకర్త అభిప్రాయ మొసగుచున్నారు. మార్షలులా ప్రవేశమున కెట్టి యవసరము గలుగ లేదనియు, మార్షలులా క్రింద దీసికొనబడిన చర్యలు అనావశ్యకమును, క్రూరమును, బాధాకరమును అగుననియు నివేదికము సూచించుచున్నది.

నివేదికయందలి నిర్ణయపు వివరములను వేరొకచో ప్రచురించుచున్నారము. ఆధునిక బ్రిటీషు కరిపాలనమునకు జలియ్ వాలాబాగ్ హత్యవంటి ఘోరశ్రోత్య మిదివరకు జరిగియుండలేదని, విచారణకర్తలు నిరూపించుచున్నారు. మార్షలులా క్రింద విధించబడిన శిక్షలు చాకరిక కరిపాలనమున కవమాన కరమున, వీరు ప్రతిపాదించిరి. ఇట్టి స్థితిలోగూడ, వీరి నగపాధించుటకు తలపెట్టలేదు. కరిపాలనా పాఠకుధ్యము తిరిగి చేపాడుటకు ముఖ్యవసరమును ప్రతిఘటించుచు మాత్రమే వారు సూచించుచున్నారు. రౌలెటు అక్రమ రద్దుజేయ వలయుననియు, దుడురు జాను సను, ఓబ్రయను మొదలగు నధికారులను వారి యుద్దోగ కదవించుండి తొలగించ వలయుననియు, చిన్ని యుద్దోగుల అక్రమ చర్యలను విచారించి వారిని గూడ ఉద్దోగములనుండి తీసివేయవలయుననియు, రాజప్రతినిధిగారిని అధికార కదవించుండి తొలగించవలయుననియు, ప్రజలనుండి అవరాధ శిక్షల క్రింద విధించిన వస్తులను తిరిగి ఇచ్చివేయవలయుననియు మాత్రమే వీరు సూచించిరి. ఇతర మాత్రమయినను ప్రజల కోర్కెలను ప్రభుత్వము వారు సఫలపరచుట న్యాయము. ప్రజలును అధికారులును సంస్కరణముల విజయముకొరకు తోడ్పడ వలసిన దని సార్వభౌము దాదేశ ముపియుండ, ఉభయులను సరసజేర్చుట కింతన్నను ననుకూలమార్గ ముండ నేరదు.

విచారణ సంఘమువారి నిర్ణయ మంతయు న్యాయముగ నున్నది. ప్రజలు గావించిన అల్లరులను వారు నిరసించుటకు వెనుదీయలేదు. కాని, అధికారులు దీసికొనిన చర్యల నేమాత్రము వనున రించియున్నను సమర్థించుటకు వీలులేకని వీరు స్పష్టపరచిరి. ప్రపంచమందంతటను దుడురుగారి ప్రలాపములు పూర్తిగ నిరసించబడిన పుడు, కాంగ్రెసు సంఘమువారి రటుల గావించుటతో వింత ఎద్దియు లేదు. అమెరికాలో ప్రచురింపబడెడి నేషనువత్రిక్ అమృతసరవధ సీరిటీన గర్వింపుచున్నది.

గత వసంతకాలమున, బ్రిటీషు ఆఫీసరు గారి ఆజ్ఞచే ఆయాధిపతిగారు లగు భారతీయులు వధించబడినను వార్త, పెద్దకలవరము గలిగించెను. ప్రభుత్వ కార్యదర్శి యగు మాంటాగూగారు, హంటరు పంఘునివేదికము వెలువడువరకు, కామన్సు సభవారు తమ యభిప్రాయము నొసగుట మంచిదికాదని, వేడుకొనిరి. జవరలు దుడురు గారి సాక్ష్యము బడుబడిన పిమ్మట, దానిని సమర్థించి దలపెట్టెడి విచారణ సంఘసభ్యుల కెంతటి కష్టమయినను గలుగును. కర్యవసాన మేదియనినను, పార్లమెంటు సభకు గూడ తెలియకుండ విషయములు దాచిపెట్టబడెనని, లిబరలు పక్షము వారు నమ్ముచున్నారు. ప్రభుత్వమువారి విదేశ కరిపాలనము గూర్చి, అంగ్లప్రజలలో అవిశ్వాసము పాడుకొనినది. భారత జాతీయవాదుల యుద్దయమునకు ప్రత్యర్థుల నుండియే జలము చేపూరుచున్నది. ప్రజాభిప్రాయ మను విచారణసంఘము నెరుట, ప్రభుత్వమువారు తమ చర్యలను సమర్థించుకొనవలయును.

ప్రపంచాభిప్రాయము కాంగ్రెసుసంఘ నివేదికలో దెలుపబడిన అభిప్రాయముల కనుకూలముగ నున్నది. హంటరుసంఘపు నివేదిక మే తీరున నుడువో తెలియును. అందలి భారతీయ సభ్యులయినను ప్రజల తీరును బాటు లేదనియు, మార్షలులా ప్రవేశమున కవకాశము లేదనియు, మార్షలులా అధికారుల చర్యలు ఘోరములనియు, దెలుపకమానరు. సిడెహం ప్రభుత్వగారి సంగతిని కనిబట్టియే కాబోలు, పండిత జగత్ బాధానెలకొని ఓడ్యయరుగారి కరిపాలనమును 1917 సంవత్సరమున తీవ్రముగ నిరసించి యుండలేదా యని యుడుగగ, వారటుల గావించియుండలేదనియు, మాంటాగూగారును ఇండియా ప్రభుత్వమువారును సంప్రతించినపిమ్మటనే వీరు విచారణ సంఘసభ్యులుగ నియమించబడి రనియు, ప్రాశస్త్య గారు కామన్సుసభలో జెప్పిరి. పంజాబుదేశములో గలిగిన దుస్థితి నికయుం దెప్పుడును మరల సంతపించకుండునటుల, కట్టుదిట్టముల జేయుట బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారి కర్తవ్యము. సంస్కరణ శాసన మట్టి కట్టుదిట్టమురు గావించుటలేదు. జన్మన్యాతంత్ర్యసంరక్షణమును కావించుటకు, పార్లమెంటుసభవారు వెంటనే పూనిన గాని లాభము లేదు. సంస్కరణముల గడవిడలో, ప్రజల విషయమును గురచిపోక, జన్మన్యాతంత్ర్యసంరక్షణముకొరకు దృఢప్రయత్నముల నాచరింపవలయును. లేనియెడల, ఇటీవల జరిగిన విచారణగాని, వెనుకటి గుణపాతముగాని, శాశ్వతలాభము గలిగించబాలవు. పార్లమెంటుసభ తన కీర్తిని ప్రపంచమున నిజవబెట్టికొనదలచునెడల హిందూదేశ ప్రజల జన్మన్యాత్ర్యములను సంరక్షించబూనుట ముఖ్యవశ్యకమని, గ్రహించవలయును. నివేదికపు వివరముల గూర్చి రేపటిదినము దెలిపెదము.



ప్రపంచస్థితి

ప్రస్తుత ప్రపంచస్థితి ఆంధ్రోనకారము మగు చున్నదని, చచ్చిల్ గారు కామన్వెల్త్ లో నంగీకరించిరి. మెసపోటమియా విషయమై ఆంధ్రోనకారములు మూడు గలవట. తురుష్క జాతి యోధులు మొదటి కారణము. సిరియా అక్రమణము వలన, అరబ్బులు తురుష్క జాతియవాదాలతో గలయ నుద్యమించుట, రెండవ కారణము. మూడవది బాల్కన్ ద్వీపకల్ప విప్లవభావము. ఇట్టి ప్రతికూల వర్తమానముల నెదుర్కొనుటకు, బ్రిటిషు వారికి నైస్య మధికముగ గావలయును. సాధ్యమగునంతవరకు వాయవ్యమానములతోనే మెసపోటమియా అక్రమణమును వీరు కొనసాగించవలయునట. 15 మొదలు 20 మిలియనుల సవరణలను ప్రతిపత్తిరమును మెసపోటమియాపై వ్యయపెట్టుటకు వీలు లేదని, చచ్చిల్ గారు చెబుచున్నారు. విమాన సహాయముతో ప్రజలను శాంతిపరచు టెటులనో చెలియకున్నది. ఇవన్నియు గాక, జర్మనీలో నూడ బాల్కన్ ద్వీపకల్పమునా రతికేయము జూపుచున్నాడు. ప్రపంచస్థితి గూర్చి చర్చిలువంటి ప్రమాణులే ఇంతటి యాతరము జూపుచుండ, మిగిలినవా రెటుల దలంతురో కనుగొనవచ్చును. అమెరికా సినేటు సభ సందీక్షింపవల నంగీకరించవలెను తీర్మానించెనని, నేటి ఉత్తివార్తలలో గలదు. ఇలా ఫాల్ రాయబారులకు, లాజుడు బార్డిగార్నియన్ ప్రత్యుత్తరము, న్యూయార్క్ దీక్షాపత్రము శాంతియుగావించు నని దోషము. మిత్రులందరి నై నికులు కాక స్థాంటినోపిలు నగరము నాక్రమించుట, వారిలో మానసికాందోళనము గలిగించినటుల, గ్రహింపవచ్చును. అంగ్ల దేవమునకు నెడలిన ఇలా ఫాల్ రాయబారులు అంగ్ల, ఫ్రెంచి, ఇటాలియును, అమెరికా, జపానుదేశ మిత్రులకును ప్రముఖుల కునునివిషయమై సంశయములనందించిరి. భారతదేశములో దీనివలన నెట్టి అగ్రహముకలుగునో వాని సప్తకరదిరి. ప్రేమ నగరమందలి తురుష్క నైస్యధిపతి కాక స్థాంటినోపిలు నగరమునుండి వచ్చెడి ఆజ్ఞలను తా నంగీకరింప నదియు, యుద్ధవివాదమును నిరసించుచు ఏద్రీయానోపిలు నగరమును ప్రభుత్వ స్థానమును స్థాపించెదననుచు, బెలిషిటులు, నేని లేంటివార్తలలో గలదు. ఇంతయు ప్రపంచస్థితి ముందెట్లు మారునో నెవని చెప్పగలడు? ప్రస్తుత ప్రతిస్థితులను గుర్తించి అంగ్ల దేశము మహమ్మదీయుల కోల్పోలను సఫలమందె, వారిని శాంతియుచుట న్యాయము. ప్రపంచశాంతి చేకూరుట కిది ఎంతయు తోడ్పడును. స్పెయినును ముగిసినయ, శాంతి సూచనలు గావరాదునను విద్వత్తులుగ నుండక మానదు. కేవలము ప్రతిపత్తిరముల మూలమున శాంతి చేకూరనేను. ప్రజల హృదయములలో మాన్యులుండవెను. స్వయంక్షయ సూత్ర మన్నిజాతులకును భేదముగ వర్తింపజేయువలయును. ఎవరినియ ననునందె వారిమాత్రములను స్వలాభముకొర కవలంబించుట, లాభదాయకము గాజాలదు. మానవుల హృదయమాలిక్యము పోయి, శాంతిబీజములు ప్రపంచమున సుసాపితమగుటకు వరాల్సరు దనుగ్రహించుగాక ఆంధ్రోనకారము.

కాంస్టాంటినోపిలు నమస్య

డిప్యూటీ చాన్సలరు

నేమనువత్తిక

అంగ్ల దేశమునందలి బ్యూరీలులో అవలంబించుచు ఒక విశ్లేషణాధానము గలను. దినమంతయు అనేక కేసులకు పరిష్కరించునపుడు మిన్నకుండి కుదకు ఏదో యొక విషయములో యొక శేషము కదలి పెట్టించునపుడు వారు కట్టు పట్టుచుండును. ఈరీతిగా కామన్వెల్త్ లోను వృధాగా గడవలేనియు ఒక మంతికార్యమైనను జీవితమును వంతరించుచుండును. కాంస్టాంటినోపిలు విషయమును గురించి ప్రజల యందు చాతశక్యము కలవాడు అట్టిభావముతోడనే వర్తించుచున్నాడు. అట్టివైపునుకు తుపించునకులు నారికి అభాగ్యము కలిగించుచున్నది. ముప్పే షోనికేయ రహస్యముగా చేయువలసి జరిగి మనకు కలయూచమనెదమృచున్నది. అవిషయమును గ్రేంగిలవారికి అనుమతించవలసి నిర్ణయమైయున్నది. కాని మనయకే క్రికెట్ యూరపుచుండునంతే చేయవలసిన దేములేదు. కుట్టుకుదకు ఆగ్నికముగా వట్టికట్టుకు కెగ్గించుకొనవలెనది భావము జనించుటలేదు. ఎక రోయోగం వారికి యుండును. ఆవారికి మనమందరమున పది బ్యూరీలలో తుట్టకొనివచ్చుచుండును అయియు స్వీయభిప్రాయములు కార్యరూపమున వాన్యుట ప్రతిష్ఠించుట ఇంకా భిన్న భిన్న లక్ష్యములు వికృతము నొందుచున్నవి. రెండు జరుగుతే జరుగును ననుభావము, కలదని వాల్చించువాడుకు పూర్వము విషయములూర్చి అగ్రహము జెందువాడును, కాని చేరవట్టుట వినియుండవలెను, సంగ్రామాభిలాషులకు, కాంతియు బాతులకు లిఖరబ్బుకు, టోకులకు, మ్యాండ్ల పోట్లకు ప్రతికేయము, డెయిలీ న్యూస్ కు ప్రతికేయము కలెల్లకు ఒక్క విషయమునూర్చి ఏకాగ్రీభావము లై యున్నాడు. కాంస్టాంటినోపిలునుండి నుల్తాకు కేరకీ బాటల విషయం పీ రేగ్రీయుగా కోరుతున్నాడు. వారి యా విషయమున నందరు మహాకేయ లేకాగ్రీభావములై యున్నకు యీ శిష్టమును విజయక్రమమునకు ఆకేయగ గుంపించుట లేదు. ఈ విషయమునకు వారి రహస్య వాతావరణమునకు సంగ్రామమున కీర్ణ కంఠముగా నిండున వృధును ను ఏట్టి ప్రతివాదాలందోక న ను లేదు. విరోధాభిప్రాయము నందలి సగము భాగములో అధికభాగము కావగలిగిన విషయము మిగిలిన భాగము కేరలేదు. మహావిషయము ప్రతిపక్షాన్ని కాకర్తించుచు. కేరాగ్రీభావములు గల అల్పవిషయములందలి ప్రజలకు కలకాలము నంతయు వ్యయపరిచెదను.

ఈ గ్రామస్వామి సంగ్రామములై ముదిభావముల ఇట బొందుకొనెదము. అంగ్లలో కాంస్టాంటినోపిలు నుండి టర్కీ పరిపాలనకు అంతము దవలె నని నూచింపబడినది.

మిగుల ప్రాచీనచారిత్రము గల యీ నగరమున నానా దేశముల ప్రధాన స్థానముగా శివకముల ముండినవి గలవియు. కాని టర్కీలోని యితరభాగములకు విషయము కలుగలేని బాధులుపోయి, ఆచటకునంది అధికసౌఖ్యముల నిషాధించునలె నని మా అభిప్రాయము కాదు. సామ్రాజ్యము నంతయు యీ సమితివారి నిష్పక్షపాతపు అధికారము నెలకొల్పవలెను నని మా యుద్దేశము. అప్రదేశమునకు దర్శకులు మొదలగు వుత్తర తెలుగుల స్వేచ్ఛగా నమృత బోధించుచు విన్నవలు లుండులెను. ఎల్లవరకు ఆచట నాగరికస్వాతంత్ర్యమే ఎడవలెను. మాయసికిం, మ్యాగ్రీడ్, కాకలిక్కి, ఇంకా ఇన్ని యీ రెయితరు విషయములను ఆచట స్వేచ్ఛగా తీర్చుకొనింజొనుట కలకాళి మేర్పడవలెనుగాని స్థితిగతులు మూలవి రహస్యసంధివరకుల కనుగుణముగా ఈ విషయపు పరిష్కారము కాదు న్నది. అధిక లాభముగా గడించు ఉద్దేశము లేవు ఇక రోయోగము మారు కనుదో వుని అంగ్లదేశమేర్పడిన మిగిలిన, నిర్మితిలు కానేలేదు. అప్పుడే దాని కోక ప్రధానస్థానమును ఏర్పరచ జూచుట బాధ్యముగా తోచదు. అర్మీనియనుల గతి ఏమని మానాతముల ప్రార్థనవచ్చును. వారు స్వతంత్రంగా స్వాతంత్ర్యమును నుభవించుట విన్నవలు చేయవలెను. కాని అర్మీనియనుల సమస్య కాంస్టాంటినోపిలు విషయముతో మిలితము చేయుట అవలంబించు. మినుమిక్సీ లి అపాయకరము

గురువృత్తుల నీరయింప అగృహ్యములేనది. కావున అందుకు కిక్కుగా కాంస్టాంటినోపిలును లాగి చేయువని వాదించుట న్యాయము కాదు. ఇకర సన నులులందు విరోధములు సామాన్యభావముల ఫలానాకు సమర్థమునాదోక్షములూరైరియు అనకాళియు లభించినప్పుడు అర్మీనియనులూడ ఇట్టికృత్తియలకు గానించెదననియు తెలుపువాడు మాదనాంపింపెను. కిక్కువచ్చుచును నందొప్పు యుండు కాదు. మేము అర్మీనియనులకు కృషిలు జరిగితిగా రు రుచ్చుల కి యింక గతి లేదు కొనుట కలకాళియు లేకుండ తమదని ప్రభువనాతులకు కోరుండును. కుర్కీదేశమునందకుట అర్మీనియనుల ఎంత విరివిగా వెరల్లలదెయిందిరో అంగ్ల యువలో చూచుటకు తెలియదు. వాని ఏదీ యానోపిలులోనూడ నున్నాడు. అర్మీనియనుల వర్తనముగను, భావకరముగను, చేతిపనివాండుగను, ముందుచే వాడు ఆతే కేవలంకేవల బ్యూరీనించుచుండు కుంపింపింది. అర్మీనియనుల నందరిని ఏక ప్రతీకేయమునకు చేర్చుట అంత సులభమైనదని గాదు. కుర్కీ వగరములందు కేరకీబోధులకు అర్మీనియనులు అంగీకరింపను. తురుష్కములకు కృతక కేరకీబోధులు. అర్మీనియనుల యామున కామ కాంస్టాంటినోపిలునుండి తిరిమిచేయునదియు సమయము విశ్లేషణచేతు తురుష్కముల దానికేరకీబోధులచేయుట సహజము. ఈ విషయము ఎల్లవరకు స్ఫూర్తకలెను. కాంస్టాంటినోపిలును వనరినెక్కుట తురుష్కముల వాగ్ధేయము చేయునో మన మకుంబి కలకాళి కలకాళి భావమునా! అట్లుగా కనుల్పాడు రాజ్యమునకు వివాదాదరణ సులభముగా దావులకు ప్రస్తుతమున్న యీ బ్యూరీలే జరుగు అనుభావముగా వున్నది. అందుకొనుట ఏకేశ్వరమునై నను టర్కీవాని అగృహ్యమున కేయడం దనివాలించుటకు వీలుకలదు. ముందు గ్రీకులూను కుర్కీ రాజ్యమునకు నికరించుచున్నాడు. వారిని వారిదేశమునకు తంపుట దుర్లభము, అగ్రహానేతితో తురుష్కముల విరివిగా చేయవచ్చును. కుర్కీ దేశపు మిత్రము ఇంతటితో నూరవండుట లేదు. కాక స్థాంటినోపిలు మానవములకు కోయకుంటి ననిరెప్పుడు కాదు. మెక్కా, బెదీనా, కెమా స్కూన్, కెమానీలం యివలకు ప్రభుత్వములయందుండి తురుష్కములకు కేరకీబోధి చేయునది. కాలిక్ ప్రకందమున కేరకీబోధిని నిధి. శాంతి అభ్యాత్మిక అధికారములకు విధేయమట చేయితిగా మకస్సభావమున గ్రహించు దుర్లభము. వారి దృక్పథము నేను. కాలిక్ ముక్కు భాతికాధి కారము న కొంత అతడు కెయి జరు చేరి కిం జూచుకలె నున్నాడు. అప్పుడు ప్రకమెంక తిరిగిన మక అధికృతములకు కలము అరని భూస్వామిగను తిరిగిరాదు. బ్రిటిషు వారి 12 లాగులకును మరఫరగి నోటికర్త సన్నంక కాలము, కాలిక్ తన అధికారమును చెల్లించకలదు. ముందు కాంతి సమయములందు యాతడు పరిక్రమగర సంగ్రామము గానించుచుండవలయును. కాని మెక్కాలో హద్దాబాదా అధికారి యయ్యెను. ఇప్పుడు భారతీయు నాదుమాత్రమైనది.

భారతీయులకు వాదము మా కెంతమాత్రము తృప్తి కరముగా లేనపుడు వాదించు అనుకృతి ప్రయత్నముగా నున్నదని యియమముగా తెలియుచున్నది. ప్రభుకమముగా స్వాతంత్ర్యముగల ముస్లింరాజ్యములు అంతరించుచున్నవి యనుభావము చింతించుచున్నాడు. ఉత్తర అఫ్రికాదేశమునకు ఒకతరములో బాంబుచుకొనినది. కుర్కీదేశమునకు ముస్లింరాజ్యములై పరిమి మా దేశము నిర్మింపుచుండున్నది. మరెయి ఈ సమయమున అత్యుత్తరములో ముసులీనుల వలకు వలకు భారతీయులకు సహాయము లీ ప్రతేదనము కృత్రిమైనది. ఇది సత్యము గాదని బైదుప్రభువు తెలిసియుండెను. కాని బాత నిషేధిని గుర్రెంగిలుల తోడుటలేదు. కాంగ్రెసు మహాసభలందు హిందువులకు మహమ్మదీయులకు ఇరువురే ఏకభావ బద్ధులై యున్నాడు. మహమ్మదీయులు గోపాత్యము మాద మామగనది. సున్నీ, షియా భేదములు అంత ముందెనది. సామ్రాజ్యభావములను పొలిచు ల గుర్రె

సంవత్సరాది భిక్షలు

[illegible]

సాకిక గుంటూరు	10
వాసిరెడ్డి మినయ్యగారి కొమారుడు కోటయ్య	
గాన సాకిక తేనాలి తాలూకా చివపాలెం	4
వాసిరెడ్డి నాగయ్యగారి కొమారుడు వెంక	
టప్పయ్యగారు తేనాలి తాలూకా చివపాలెం	2
చావ కీతారామయ్యగారు సాకిక నందినాడు	
తేనాలి తాలూకా	1
కోరళ్ళ భావన్నారాయణగారు	1
చందూలు తిరుకవమ్మ	1
క్రిరాజు వాసిరెడ్డి వెంకటలక్ష్మీవరసయ్యచెన్నై	
కున్నేనుల్లాక రాణి గార్లు సాకిక గుంటూరు	
చివమామిళ్ళ పార్థసారథి	1
క్రిసరవ్వతీలయ్య త్తనక భాండా కారయ్య చెన్నకట్ట	1-0-0
పి. స్వామిరాజుగారు వరసన్న పేట	11-12-0
కోవ్వలి శేషగిరిరావుగారు	1-0-0
ఎక. ఎల్. నారాయణగారు	2-15-0

పిమ్మట కల్లాలముగ్ధుని యిమ్మెను. మొదలియారు  
గారు వంటి బారు ఎంత జెప్పినను కూలీలు పనిలో జేరటం  
అంగీకరింప కుండిరి. తరువాత కల్లాలము గుండర మొదలియారు  
గారు లేచి, క్రిగర్నరు గారియొక్కయు అరండేలుగారి  
యొక్కయు వీర వా కష్టములను వివక్షలనిన  
దనియు, నేటి ఉదయమున వనిన లో  
జేరనివో లేదని కమిషనరు సహాయము పొమ్మనెను చెప్పిరి.  
వనిన ప్రజేరించిన పిమ్మట తాను కూలీల కష్టముల నన్నిటిని  
తొలగించుటకు కత్తివంచన లేక పూనుటదేద మని వాగ్దానము  
చేసిరి. తరువాత క్రిగర్నర చర్య జరిగినది. తుదకు గజర్నరు  
గారియదలను అరండేలుగారి యదలను, కల్లాలముగుండరంగారి  
యదలను గల గౌరవముచే వారి యిష్టానుసారము వనిజాన్వేర  
టకు కూలీలు అంగీకరించిరి. నమ్మకట్టు నుగిసిన దని కలంక  
కమును.

(2161)      పి C/o ఆంధ్రప్రదేశ్ ముద్రానామ.



మో యథేప్రాయములను టూక్ర క్రింద సవహరించు  
 మంటిమి:—(1) ఒడయడగాడు విద్యాధిమలను ధిక్కరించి  
 వారిని కృతీకరించుటచే పాంచాల ప్రజలకు అగ్రహము కలిగెను.  
 దండనాతో నైవేద్యము చేర్చుటయందును ద్రవ్యమును వనా  
 లు చేయబడుచుండును వారవలంబించిన పద్మకులవలనను ప్రజల  
 కడనాస్యము కలిగెను. ప్రతికలుని నిరోధించుటయు వై ఖేలికల  
 ను చాలిండ్లకపోవుటయు కూడ కారణములు. (2) రాజులు  
 కాచినను కలవలంబించి కనము బయలు  
 జేరి, ప్రజలకు ప్రకటన కలిగి క్రభుక్యమువారి సత్పాకమునం  
 దు సమ్యక్ము కర్మిపోయెను. ప్రజోద్ద్యమములు తలయెత్తకుం  
 డే ఒడయడగాడు రక్షణకావనము సుచయోగించుటచే నందరి  
 కంటె పంచావీరిం దివసమృద్ధము ఎత్తుకొచ్చెను. (3) స  
 త్యాగ్రహమువలనను వనిపాటులు ప్రజలు మానబడవలసను వా  
 రియందు అర్థనిగ్రహమును మనశ్శక్తియు సలికాయందు వారి  
 దుష్కింబక్తి చాలదానిననుట తప్పిపోయెను. (4) ఆ గ్నేయల  
 కు వ్యతిరీక్తముగ రాజులు ఆందోళనమును ప్రారంభించెను.  
 శ్వేదనశాస్త్రమైన భావముతో సత్యాగ్రహము నాచరించిరి.  
 (5) పాంచాలప్రభుక్యమును నిర్మూలము చేయుటకు ట్రు  
 బుజియుండలేదు. (6) గంధిబారిని పట్టుకొని నిర్బంధించుట  
 యు సత్యపాలు కేసులగార్లను పట్టుకొని పునానమునకు  
 పంపుటయు వ్యాపకముకాదు. అందువలనను ప్రజలయందు  
 కోపాగ్ని ప్రవరితెను. (7) అత్యుపసరములలో నైలువే పంపెన  
 యొద్ద ప్రజలమీద కుపాహలంబు (పెట్టుటచే ప్రజలు చెలరేగి  
 అల్లులు ప్రారంభించిరి. ఉత్తేక మెత్తుకమునకప్పును కేకము  
 అను దెబ్బలు తగిలినవానిని చూచుటచే ప్రజలకు కోపము ప్రవృ  
 ర్తితెను. (8) వారు చెలరేగుటకు కారణము తెప్పియైనను  
 వారుచేసిన వారుకార్యములు సంతాపకరములు. వానిని భం  
 డించవలయును. (9) బహిరంగముగ తెలిపినంతవరకు మూల  
 లాను ప్రయోగించుట ఆధారము కనిపించదు. (10) ప్రతి  
 ఏడుక అల్లులు తగ్గి కాంతముగ నుండినప్పుడు మూలలను  
 ప్రకటించిరి. (11) మూలల యవకరమని యంగీకరించినను  
 వానిని చాలకాలమువరకు నుంచుటకు కారణము లేదు  
 (12) మూలల ననుసరించి చేసి కార్యము అనగర్హము.  
 ప్రారముగ నుండెను. కలల భావమును చాటించకుండు వాని  
 నాచరింపిరి. (13) లాహోరు, అక్కరు, రామగరము, గుజ  
 రాతు, బల్లాపురము, కాటను, లాయాపురము, షేరుపురము  
 లలో చాటించవలసినంత యల్లరి జరుగలేదు (14) జలియను  
 కాలా బాగువధ అనూనవ కృత్యము. నిరాయుధులును నిరప  
 రాధులును వధించిరి. చంటిపల్లెలను వధించిరి. ఆధునికకాలము  
 నందు బ్రిటిషుపాలనములో నెక్కడ పట్టు జరిగియుండు  
 లేదు. (15) మూల లా నాయకాసనములను సమ్మతికోర్కు  
 లను వెట్టి నిరకరాధులకు తొందరలు కలిగించిరి. వానివలన  
 పండలకొని స్త్రీపురుషులు కూడకడిరి. (16) నూనికాక్రతో  
 ప్రారంభించుటయు చున్నను పేరకవిరక్త కులను నిధించుట  
 నాగరక కులముగ నుండక వానిని  
 కర్పించిన వారి నిరకార్యతను చూచియును. (17) ప్రజలకు

### ఖిలాఫత్ గాయబారము.

ప్రధానమంత్రితో మాట్లాడిన సంకతులు.

భారతదేశమునందు ఆంగ్లదేశమునకు బోయిన ఖిలాఫత్ గాయబారము ప్రధానమంత్రిగారితో మార్చి 17 తేదీన మాట్లాడిన సంకతులు తెలియజెప్పి. భారత ప్రభుత్వమునకు రిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. రాయబారుల వారి భర్తలనుకు సంబంధించిన సమస్యను గూర్చి వారి యభిప్రాయములను తెలుపుటకు ఆంగ్లదేశము విద్యేసితిమనియు, ఇస్లామ్ ధర్మమునకు, భుక్తి విషయములను, ప్రాథమిక కర్మవహరములను కట్టిబెట్టినది తెలుసును, అనంతర ప్రభుత్వము దేని మహమ్మదీయ అధికారమును స్వీకరించి అనుసరించును ఖిలాఫత్ గాయబారము అరబ్బీయుల ప్రార్థనాధికారమును వహించి యున్నారనియు, యూరప్ దేశము, బ్రిటన్ దేశముల ను గూర్చియు, అంగ్లేజీ దేశమునకు ఇస్లాము ఆశీర్వాదమును, యొక ద్వీపకల్పముగాక ద్వీపముగ మహమ్మదీయులు పరిగణించుచున్నారనియు, ఇస్లాము ధర్మములనుకడ ఖిలాఫత్ గారి కొన్ని రాష్ట్రములపై యధికారముండితిమనియు, నూతనముగ జరగిన సంధిగమునకు మహమ్మదీయ రాష్ట్రములు కొన్ని పోవుటచే అధికమును, యుద్ధమునకు ప్రార్థనమునకు రాష్ట్రములపై యధికారము కలుగుననియు మహమ్మదీయులెల్లరు కలఁచుచున్నారనియు, తురుష్క ప్రభుత్వమునకు భంగము రావలెననియు మహమ్మదీయ రాష్ట్రముల స్వేచ్ఛాక్షేపములతోను జేయు ప్రయత్నములకు విముఖభావము వారు వాదించుచు రాజు బాటు భక్తులను మహమ్మదీయ గాఢము చేసిరి.

అంతయు, అరబ్బీయులకు ఘోషించుచు గాఢమునియును సామరందము ముఖ్యముగా వాడించుచున్నారని ప్రధానమంత్రిగారికియు, అందుకు, తురుష్కలకు, అరబ్బీలకును గలచేయులను రూపుమాపకచున్నందు, ఘోషించుచును మహమ్మదీయములను మహమ్మదీయ జనాభిప్రాయము, అరబ్బీయుల స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించుట మహమ్మదీయ గారి కయ్యుమాయని ప్రధానమంత్రిగారికియు, స్వాతంత్ర్యమియవలసినదే అనియు, భారతమున కెల్లము స్వాతంత్ర్యమునకలదు అట్లునే తురుష్క సామ్రాజ్యములలోని అరబ్బీయుల గాని, బ్రిటీషులకు గాని స్వాతంత్ర్యమునకును నున్నది, తరచుబాధికారమునుండి విడిచి జిబ్రాల్ టోల్ ఆఫ్ ఆఫ్

తనన కాస్త తేలికపండియు నవ్వవలసినదనియు మహమ్మదీయులకు ఇష్టార్థపు పోలికను నేర్పవలయును బలవంతముగా తాల్పానాలను నమూనాచేయుటయు నవసరములు కావు కాని చలన బలవంత పుంజుమియడ ఉత్పన్నమైయును. (18) అంచములు బలములు కలెను. అట్టిది జరుగకుండ జేయుటకు ఏమి కలదు. (19) ప్రజాపరాధమున కీర్తికి కట్టుబట్టుటకు నేయుటకును నుం దిట్టిని బలగకుండనుండి సామ్రాజ్యములను రెయిలై నేరవు (అ) కాలుటానములు తీసివేయుటయును (ఆ) ఒడవడుగాని ఉద్యోగమునుండి తొలగించుటయును. (ఇ) దేశము, జాన్ము, బ్రిటీషును, బోస్నియ, స్వీట్సు, శ్రీరామ, జలియ సాహిబు భానులను ఉద్యోగవాద్యములనుండి తొలగించుటయును. (ఈ) అంచములు పుచ్చుకొనిరని మేము న్యకటించినవారిని విచారింపి నేరము నజాబెయెడల వారిని ఉద్యోగమునుండి తీసివేయుటయును. (ఊ) రాజకీయవిధిగారిని క్షుణ్ణమునకును వందలమును. (ఊ) నమ్మిరి కొద్దులు మున్నగునవి నమూనాచేసిన జాబ్బానాథమును క్రిష్టము తిరిగి ఇచ్చివేయుటయును నవ్వవలసినదనియు నమూనాచేసిన ద్వీపములకును నిచ్చివేయుటయును. ఇష్టార్థపు పోలికను తీసివేయుటయును.

ఒడవడు, దేశము, జాన్ము, బ్రిటీషును, బోస్నియ, స్వీట్సు, శ్రీరామ, జలియ సాహిబుభానులను స్వాతంత్ర్యములను విచారింపవలసినదని అనరాధనమును ప్రకటించినవారిని విచారింపవలసినదని అట్లుచేయుటచేదనియు ప్రకటించి. అనరాధనముచేసిన యుద్యోగులను పనులనుండి తప్పించుచేకెను నుం దిట్టియ్యాయములు పాలనమునందు జనుగ నేరవని ఆధిప్తాయముచేటియు. ఒడవడునలెక ర్ములు మాత్రే, కర్మకు దొటకుగాదు తురుష్కమును తెరకే దుక్కొనలేకపోయెనని మహమ్మదీయులను. వారిమీద నేరకర్మయు జరుపవలసినదని. నై ముద్దాగును కర్మకు అనరాధనమును. వారురావలయునని దౌర్జన్యముగ రర్పించలేదు. అనుభవజ్ఞులనలె కావలయునని వారు కార్యమును చూపించుటకు.

విద్యార్థివలయు కలుపుకొని మహమ్మదీయుల స్వాధీనమునకు నుండవలసినదియు, దీనిని యధికముగా మహమ్మదీయ మతధర్మము స్వీకరించి వారెల్లరు గోచరముననున్నది. “ను రాష్ట్రమును ఖిలాఫత్ యధీనులను చేయుచు నవసరము లేక నైయిసలీగాని స్వాధీనమునకు సంబంధించిన సమస్యను” యుద్ధమునకు పూర్వము న్నిటుల జరిపిరావలెను. ఇది అరబ్బీయుల ఖిలాఫత్ గారికి ప్రార్థనాధికారమును అందవని సంకల్పిస్తే చేయుట దనియు మహమ్మదీయ గాఢము చేసిరి. ప్రభుత్వమును గూర్చి మాట్లాడుచు మెక్కా, మెదీనా జెరూసలేములపై ఖిలాఫత్ గారికి ప్రార్థనాధికారముండవలసిన మహమ్మదీయ మతధర్మములలో చెప్పబడి యున్నదనియు నవాబ్ కర్నూలుభాజి మేయర్, నవాబ్ ఖాన్ బాగ్ లలోని నవాబులను గూర్చి యధీనములను మహమ్మదీయములందు యుంచినది మతవిషయములకు నిచ్చి కేంద్రమునందు ప్రేమ ఆశీర్వాదములను మహమ్మదీయులను కాపాడుట మహమ్మదీయముల విధియై యున్నదనియు కేంద్రమునందు ఖిలాఫత్ గారి నొక వాసునిగ జేయు అవసరమును మహమ్మదీయములకు వహించవలయును, ప్రేమగూర్చి న్యాయము నిష్పక్షమునూతనమునకు మహమ్మదీయము లాప్యమొందవలయును, మహమ్మదీయ గాఢము చేసిరి.

మహమ్మదీయ గారి యభిప్రాయములను తెలుపుచు, యెట్టి మార్పులపై ఖండించుట నడకబడిన బ్రిటీషులగూర్చి గాని మహమ్మదీయములగూర్చిగాని తాము చాల విచించుచున్నారమనియు, ఏమి విషయమై తురుష్కములకు కేటించిన ననిన, మొదట నిష్పక్షపాతమును అంతర్జాతీయ సంఘము కటి వానిని చక్కగ కరిగించవలసినదనియు, ఆ యుద్ధమునకు భారతము మహమ్మదీయులను కొందరిని కేంద్రమునందు, మహమ్మదీయ గాఢము చేసిరి. ప్రధానమంత్రిగారు మెక్కా యధుగగా మక్కాను కేవలమన్వరము తాము నమ్మలేదనియు ప్రస్తుత ముదయము మెక్కా చెప్పబడినది విలక్షణము. యెట్లెప్పుడు ప్రార్థన నిష్పక్షపాతముగా కావలసినదనియు, అట్టిది తరచుతరచుతరచు నిర్మలమైన ఇస్లాము ధర్మము కట్టి కేంద్రము కట్టుకు తమకయ్యుమను గావలసినది, మహమ్మదీయ తరతరార్థములకు వాలకుల మధ్యను యుద్ధములకు ప్రభుత్వమునందు విలక్షణము ప్రాంతమునందును, వారు మాట్లాడు దినునకు మొదలనై యెట్టి ప్రతికరముల పాత మేమిదనిన, అర్బీయుల బ్రిటీషుల జేసిన కార్యములు జూడ తెల్లమును మున్నగునవియు, కలకత్తా విచారింపిన విషయము తురుష్కములను కేటించుట మొదల, జంబులమునందు మహమ్మదీయ గాఢము చేసిరి.

పాలనీక రాష్ట్రము గూర్చి విచారింపించు అరబ్బీయులకు తురుష్కములను మహమ్మదీయ మతధర్మములను మెక్కా గాఢము ఖిలాఫత్ అధికారమును వహించుట కెప్పుడును కోరక నియు తాత్కాలికముగ ధర్మ సంరక్షకార్థము తుర్కీ ముల్తానును మాత్రము “అమీరా ఉల్ ముమిన్” అనగా మతరక్షక కర్తయును విలక్షణముననున్నారనియు బ్రిటీషు సామ్రాజ్యములలో యధీకారము మహమ్మదీయుల నుండుట చే వ్యాధియుగ తురుష్కములను న్యాయము కరిగించుటకు రిండుట బ్రిటీషువారి బాధ్యతయై యున్నదనియు వాడుకాములకు గాని నందరియు నీ వ్యాధిబహిష్కారము చేయును మహమ్మదీయ గాఢము చేసిరి. పిమ్మట, అరబ్బీయుల స్వాతంత్ర్యమును గూర్చి చెప్పించు ముస్లిములను, అందుండియు ఖిలాఫత్ స్వాధీనములను అరబ్బీయుల కిప్పుడు ఘోషించుచు గానియు, అరబ్బీయులకు ఖిలాఫత్ గారి యధికారమునకు భంగము కలుగునంద స్వాతంత్ర్యమియవలసినదియు, అఖిల భారతీయ ఖిలాఫత్ సభ నొక మహమ్మదీయ సంఘముగా భావించు దనియు, హిందూ మహమ్మదీయ సమ్మేళనమునకు భారతములందరు నీ సమస్యలో చేరియున్నారనియు, వ్యాధియుగ దానిని కరిగించు యెడల బ్రిటీషుసామ్రాజ్యపు బల మధికమున నుండు చేసిరి.

రాయబారుల నెప్పుడుగ వారి యభిప్రాయములను తెల్లించినందులకు ప్రాధుంచుచు ప్రధానమంత్రిగారిట్లు జనాబు చేసిరి.

ఈ సమస్య గూర్చి మహమ్మదీయభిప్రాయములను తీసికొనుటకు పోలసులో కాగ్రీతరగి యున్నాడు. సంధి రాయబారులను విగ్రహ మహారాజావారుల స్వాతంత్ర్యము గాను మహమ్మదీయభిప్రాయములను చక్కగ తెలుపుచున్నాడు. బ్రిటీషువారేకాక, మిత్రమండలివాడ నిదమ

యెట్లు కాగ్రీతరగి యున్నాడు. బ్రిటీషుల కొరతని మహమ్మదీయముల కొరత రీతిని వ్యాధియు నెప్పుడు నీయదు. మహమ్మదీయముల కొరతగాక, మహమ్మదీయముల కొరతగాక మిత్రమండలి పోరాటము కల్పి. ఏ తేలికపండియు మేము కల్పించుటకు కాలు దుర్మలెను ఇంటియేకాక ప్రేమమును కల్పించుటకు, 1918 వ సంవత్సరమునకు మేము మునుపట్టులకు సహాయముచేసి మెక్కా తెలియజెలును. కలకత్తా మేము తురుష్కములను సహించుటకును ఇస్లాము ధర్మముపై తరచుతరచు దయచేడుటకు సంధిగములలో చేరుటచేతను భారతదేశములోని మహమ్మదీయములను నమ్ములెను. తురుష్కములలో కేవలము మాత్రము ప్రార్థనమునకు విడిచి (గ్రేటుబ్రిటన్లో) పోరాడుట కిష్టమునకు నేను నమ్మును. జర్మనీ ఆస్ట్రీయా లు కలకత్తా మేము దేనివద్దకును మొదలుపెట్టెడి. ఆస్ట్రీయా తురుష్కములను కలయెక్కును. అర్బీయు, జాత్రెకు పోలసులకు జర్మనీ మధ్యము కండి తిరిగింది. ఇజ్రూబీ, ఆస్ట్రీయాలు రెండును బ్రిటీషులకును నైదు. వ్యాధి మహమ్మదీయ కేటించుటచే నని మిగిలినదియేదా? అందులో ఇస్లాముపై మాత్రము ప్రత్యేక కక్ష యున్నదిని మిగిలిన భావించుడు.

ప్రశ్నార్థము భంగముచేయు యెట్లించు రాష్ట్రములన్నిటికీ న్యాయము నిర్ణయమునకు మహమ్మదీయములకు మిత్రము ననియు, ఒక రీతిని యిందరిని వ్యాధి మియవలెను. ఆస్ట్రీయా జర్మనీలు వ్యాధియును పొందినవి. తుర్కీ కొరత వ్యాధియును జూపక పోయెను. మహమ్మదీయములను కలకత్తా చేరు మహమ్మదీయములను సహించుటచేతను బ్రిటీషులకును బ్రిటీషులకును పోలసులకు భాగము కాదా? కేవల న్యాయమార్గమున మాత్రము విలక్షణము యెడల తురుష్కములను బాధించుచుండలెను. మతాధికారమును తోడు పాలవాధికారములకు మహమ్మదీయ మతములోనేగాక బ్రిటీషులకును పోలసులకును పూర్వముండెను. కాని దీని విషయమై నేనిప్పుడు బాధించు. మహమ్మదీయ రాష్ట్రములలో, కల్పక మహమ్మదీయముల పాలవాధికారము వహించగలరు కట్టి బ్రిటీషులకు మాత్రము పాలవాధికార మియవలసినదనియును.

ఆర్బీయులను మక్కాను కేటించుటకుగావు. మక్కాను జూగుట నిజమే? నిష్పక్ష పాతమును విచారణ జరుగక పోవుటకు నడకబడి! అయియు 80, వేల మహమ్మదీయుల మధ్యమును జూగి కల్కత్తా ప్రభుత్వము చేరును ను నూడ కా నూడ వలసిన బాధ్యత మాత్రము గలదు తమమగ్గుగూర్చి భారతీయభిప్రాయములను వివరించుటకు టచే మేమిప్పుడు మిగిలె చేసిరదంబును విడిచి.

పిమ్మట మహమ్మదీయ గారు, యెప్పుడు భయపడుతున్నారని బ్రిటీషు వాడవలసినదనియు జర్మనీ చేరనియు చెప్పగా తుర్కీపై పోరాటము జరగుటకు యెప్పుడు మిత్రమండలిలో చేరదనియు జర్మనీతో పోరాడుటకు యెప్పుడు చేరదనియు ప్రధానమంత్రిగారు చేసిరి.

కాగ్రీతరగా నేర్పవలసినదైన మొదట కావనసభ ఈ నెల 25 తేదీ మొదటిసారి సమావేశమయ్యెను. దివాన్ బహదూర్ ఎం. కాంతరాజ ఉద్భావారు అధ్యక్షులుగా నుండిరి. ప్రభుత్వమునకు సభాధ్యక్షులు దీని యుగ ప్రసంగించి, మొదటి కాటెగిలైరె ఎ. ఆర్. బెట్టి గారిని విమలించి, క్రితశేషులైన ఎ. బరదవాడ గారిని బాధిస్తామే ప్రకటించెరి. తరువాత రాష్ట్రములయొక్క కావనసభ మంత్రుల ప్రస్తావించి, అహోరతున క్షయ, కచ్చుబడివెన్ను, విద్యావిషయ భిక్షము మొన్నగు సంగతులను విడిచిపెట్టిరి. రావు సాహెబు చించయ్యగారు, దివాన్ బహదూర్ కె. పి. పుల్లెళ్ళెట్టిగారు మొదలగు వారు దివాన్ గాను ప్రస్తావించి యుండిన విషయములను ఆవస్థనెండిరి. సభ ముగియ నమోవేకవలెను.

మార్చి 25 తేదీ సమావేశమైన మొదట కావన సభలో వై సంగన్నరెడ్డి ఎత్తవలసిన జవాబు లెక్కల విన్నాడు విషయమున కొన్ని సందర్భములను ప్రకటించెదెను. ప్రభుత్వము తరపు చీఫ్ సెక్రెటరీ గారైన ఎం. పాలకుండ రయ్యగారు 1910 వ సంవత్సరపు జవాబు చట్టముల ననుసరించియు యెప్పుటి యెప్పుడును విలక్షణమున దనియు ఇండియా గవర్నమెంటులలో అంగీకరించబడిన ఇండియన్ సెక్రెటరీ అట్టచట్టము ననుసరించియు నుండవలసిన దనియు ప్రకటించెరి.



# PROGRESS OF THE REVOLUTION.

## BERLIN IN A STATE OF SIEGE.

### Extraordinary Courts Martial Established.

LONDON, March 20.  
BERLIN.—Decrees issued by Imperial President Proclaim that Berlin and province of Brandenburg are in a state of siege. Police are empowered to search motorcars and persons bearing arms without authorisation will be shot on spot. Extraordinary Courts Martial have been established.

### Revolution in Germany.

#### Situation Still Obscure.

#### Extremist Movements in Provinces.

LONDON, March 19.  
The situation in Germany is generally not clear. The strike position in Berlin is little changed. It is stated that the workers refuse to resume work until all the troops have been removed from the city. It appears that Count Bernstorff is Minister of Foreign Affairs in the new Cabinet. It is reported that the arrest of General Ludendorff has been ordered. All leaders of the revolution have fled from Berlin. General Von Heckerling, on behalf of Herr Noske, has appealed to the army to oppose any attempt at Bolshevism. Further Extremist movements are reported from the provinces. For example a Congress of Workers' Councils at Chemnitz has passed a resolution demanding *inter alia* the disbandment of Regular troops and the convocation of Soviet Congress. A general strike has started in all parts of Eszgebirge and Vogtland in North Saxony where collisions between troops and crowds have occurred. Martial Law has been declared at Leipzig.

#### End of the Strike.

LONDON, March 20.  
BERLIN.—The General strike has ended. The Workers' demands have been accepted by Government which is making far-reaching concessions.

### Labour Federation's Demand.

LONDON, March 20.  
BERLIN.—The Federation of Labour, in which all political parties are represented, has submitted to Government the demands including punishment of Herr Kapp's supporters, organised labour to take charge of armed agencies for the maintenance of law and order, socialisation of coal and copper mines and retirement of Herr Noske.

### Berlin Without Leader.

BERLIN, March 20.  
The Communists have captured Essen after two days violent fighting. It is estimated that three hundred have been killed. The situation in Germany is unquestionably grave, although much remains obscure and chaotic. The Communists are urging workers to continue the strike relentlessly against Government. Meanwhile, it appears that the Baner Ebert Government has not returned to Berlin and the capital is at present without a leader. Fighting continues at Leipzig. A military aeroplane bombed the city and the second plane was shot down by the Communists.

### British Embassy Safe.

Up to the present Lord Kilmarnock and his staff in Berlin are safe, but the Embassy has been without flour and lighting for two days. Yesterday a bomb exploded outside the Embassy.

### Ludendorff's Flight.

It is reported that the Flight of General Ludendorff is apparently sequel to Dr. Bauer's denunciation in the National Assembly, declaring that General Ludendorff was one of the wire pullers of the Revolution and proclaiming his intention to make out a stern punishment.

### Troops Disarmed.

LONDON, March 20.  
HAMURG.—Troops have been disarmed without bloodshed. Sailors have hoisted white flag on cruisers "Schwarzburg", "Regensburg" and "Witelsbach".

## AMERICA

### U. S. and the Treaty.

#### Senate Refuses Ratification.

LONDON, March 20.  
WASHINGTON.—The Senate today rejected the Treaty Ratification resolution upon the necessary two-thirds majority not being obtained. The voting was 49 for and 55 against ratification. Afterwards a resolution was adopted returning the Treaty to the President intimating the Senate's refusal to ratify. Preparatory to a final vote on ratification of the Treaty the Senate adopted a modified preamble not requiring affirmative acceptance of reservations by the *Entente*.

### U. S. Economics.

#### Treasury and Foreign Loans.

LONDON, March 20.  
WASHINGTON.—Mr. Davis, who is chage of the Government's Foreign Loans, declares that the Treasury is opposed to compounding interest on Foreign Loans. It is expected that the return on Allied loans will be approximately 4.26 per cent.

## RUSSIA

### Bolshevists' Occupy Ekaterinodar.

LONDON, March 20.  
A Bolshevik wireless message claims occupation of Ekaterinodar.

## TURKEY

### Turkey Concludes Alliance with Azerbaijan.

LONDON, March 20.  
It is reported that Turkey has concluded offensive and defensive alliance with the republic of Azerbaijan

and that Document of alliance was signed on October 1918. Alliance provides for reciprocal assistance in event of foreign power attempting to establish political administrative or economic protectorate over either. Both will refuse to sign peace treaty or disarm if independence of Turkey is endangered or independence of Azerbaijan is not recognised. Turkey will supply munitions of war and train Tartar Troops. It is considered most likely that Turkish Nationalists arranged terms of Alliance. Azerbaijan contains provinces of Baku and Elizavetpol including Baku Oil Fields.

### Occupation of Constantinople. The Khilafat Deputations Protest.

LONDON, March 18.  
Khilafat deputation has addressed messages to Premier and leading men of England France Italy America and Japan expressing profound alarm at allied occupation of Constantinople and gravest misgiving that deputation's Mission of Peace and reconciliation will be frustrated if policy so aggressive and humiliating to India is pursued. Deputation earnestly appeals to Allies to refrain from a policy which will not achieve its object and which will produce most unfortunate consequences in India. Labour party on 17th, heard the statement of Mahomed Ali and an informal discussion followed. It is reported that Commander of Turks in Thrace refuses to accept orders from Constantinople and has denounced Armistice. He states that armed compulsion will be opposed and proposes to establish a Government at Adrianople.

### Nationalists Arrested.

LONDON, March 18.  
CONSTANTINOPLE.—British have arrested deputies Reoff Bey and Karanassif Bey who are local representatives of Nationalist leader Mustapha Kemal. Situation tranquil.

LATER.—Reoff Bey and Karanassif Bey were arrested in chamber of deputies without opposition. All arrested men who hitherto number seventy have been interned on British warships. It is probable that many of those arrested will be released.

## ENGLAND

### Politics in Britain.

#### Premier and Liberals.

#### Appeal for Greater Co-operation.

#### The Danger of Socialism.

LONDON, March 18.  
In the course of his speech at the conference with Coalition Liberals to-day Mr. Lloyd George urged the desirability of strengthening the existing Coalition by more effective organisation. He also appealed for the co-operation of Independent Liberals, whose whole policy was similar to that of the Coalition Liberals. He pointed out that neither Liberals nor Conservatives as parties were likely to command a majority at elections, and therefore the probable alternative would be a feeble Socialist Government at the mercy of its Extremists. It was a question not of Liberals coalescing, due of those with whom they should coalesce. He asserted that the Socialist goal was common ownership. This was a common danger against which Liberals and Conservatives, whose accepted doctrine was a belief in private property as the most potent incentive for the wealth and well being of the community, must fight.

### Socialist and Non-Socialist Forces.

Mr. Churchill in his manifesto points out that the Unionist Party has lost the support of a powerful portion of the Press and is also disturbed by the democratic measures demanded by the changing conditions, while the Liberals are divided throughout the country on personal grounds. He asserts that no gulf of principle at present divides the non-Socialist forces in Britain, while Socialism involves the enthronement of Communistic despotism embodying the domination of a single class over the whole Common wealth.

### Asquith Speaks Out.

#### Premiers Appeal Mischievous.

LONDON, March 24.  
Keen interest was taken in the speech, which Asquith made at the National Liberal Club this afternoon, owing to an expectation that he would reply to Lloyd George's appeal for closer cooperation between Liberals and Unionists. Asquith said that the Premier's challenge ought to be taken up immediately. Fusion was being watered down into closer co-operation. The real point was whether they were going to respond to Premier's invitation since Labour was hostile and since Independent Liberalism intended to remain independent. Were they going to link up with Tory organisations, which were the only organisations satisfying Lloyd George's definitions and likely to satisfy his needs. Why should Liberals abdicate their primary functions as the great historic party? He was of opinion that nothing more would be seen of Antidumping Bill and declared that Government's Irish Bill did not seek to amend, but to repeal Home Rule Act and substitute for it a fantastic scheme which was a travesty of Self-Government. Liberals were asked to agree to fusion, owing to the new peril, vulgarly called Bolshevism. He denied that there was any antithesis between Liberalism and Labour. It owed everything to Liberalism and there were many roads they could travel side by side. Premier's appeal was on lines of class cleavage and was most mischievous. Free Liberals were not going to be tied to Tory chariot wheels. They were going to retain, preach and practise their principles. (Cheers.)

### Labour Trouble in Lancashire.

LONDON, March 21.  
It is reported that wearing operatives in Lancashire are demanding sixty percent increase over their present wages. About two hundred thousand operatives are concerned.

## In Commons.

### Imperial Defence.

#### The Joint Staff Issue.

LONDON, March 23.  
In the House of Commons, during Committee stage of the Army estimates, several speakers strongly advocated the establishment of Joint Imperial Federal Staff, to deal with matters relating to the defence of the Empire. Mr. Ormsby-Gore suggested that, in view of our new commitments, under the League of Nations, we ought to have new organisations under War Office, for the purpose of advising and preparing for the defence of new territories.

Mr. Churchill pointed out that the Committee for Imperial Defence was a great instrument whereby the Prime Minister asserted his views and exercised responsibility over the whole field of military policy. The Committee for Imperial Defence would certainly endure, but it would be a mistake to suppose that any Committee could breach the gulf between services. If the gulf were to be breached between army and navy it would only be by building up over a number of years, the breed or brand of officers trained in a common Staff College where they would acquire a common body of doctrine, dealing with the study of war, as a whole development of such a body of officers was far more urgent than any question of uniting Ministries under one head. He intimated that so far as the War Office was concerned, they would push forward the idea of a joint staff with a joint Staff College with the utmost energy.

### Future of the British Navy.

LONDON, March 20.  
OTTAWA. [In accordance with Jellicoe's Report, British Government is prepared to present Canada with a fleet worth sixteen and half million dollar pre war value comprising one Light cruiser, four destroyers, eight patrol vessels one flotilla leader, eight submarines, and four minesweepers. This will require fifteen hundred officers and men of whom Canada has five hundred trained men and sufficiency of junior officers. Senior officers will probably be borrowed from Royal Navy. Annual expenditure will be about about five million dollars. Eventually new cruisers will be constructed in Canada.]

### Statement in the Commons.

LONDON, March 24.  
Replying in Commons to Viscount Curzon, Lord stated that the following ships of all big gun type would not be required for post war fleet but the method of their disposal had not yet been settled. Agincourt Ajax Dreadnought supers were indefensible and indomitable. Remainder were all included in post war fleet.

### Situation in the Middle East.

#### Three Causes for Anxiety.

LONDON, March 23.  
Mr. Churchill in the House of Commons said that the situation in the Middle East was very anxious, but up to the present it had not been so formidable in practice as had seemed in prospect. Nevertheless, the situation was acute. As regards Mesopotamia there were three causes for anxiety, firstly, there was Turkish Nationalist Movement under Mustapha Kemal, secondly there were the Arabs who had been disturbed by the occupation of Syria and who were now inclined, for the first time in many ways, to make common cause with Turkish Nationalists, and thirdly there were the Bolsheviks. The destruction of anti-Bolshevik forces was proceeding to a very marked extent and very soon the Bolshevik military power would extend over the whole of those great regions north of the Caucasus and beyond the Caspian, quite unchecked by any Russian force. With the fall of Caspian Sea, which must occur when the ice of the Volga had melted and the Bolsheviks could descend the river, the Bolsheviks would be in close touch with the doubtful Republic of Azerbaijan, the Republic of Georgia and also with the hostile forces under Mustapha Kemal.

### A Formidable Junction.

On military grounds this junction would be formidable. He thought it probable that the Bolsheviks would use their advantage to spread their propaganda as widely as possible rather than to follow it up in a strictly military sense. It was therefore obvious that the whole position in Middle East was causing great anxiety and required the maintenance of a strong force there. He hoped, however, that it would be possible to effect economy in that theatre in the course of a year by holding Mesopotamia primarily through the agency of air rather than by military forces. We could not continue holding the country by spending fifteen to twenty million a year on it.

### British Statecraft.

He did not see why British statecraft should be bankrupt in Mesopotamia, when it was so successful in other parts. He instanced Sadab, where there was only one white battalion, while in the whole of West Africa there was not a single white battalion. He was not prepared to propose that we should march about Mesopotamia holding people down by military force, nor had he ever pretended that when we received the mandate we should immediately occupy and dominate every square of the country on the first day. Other methods would have to be devised if we were to continue to keep Mesopotamia. He instanced process in West Africa, where British Political influence had gradually permeated the whole country and had brought great areas under successful control. That was the line on which they were working now as regards Mesopotamia.

### Germany a Great Anxiety.

Referring to Germany Mr. Churchill said, the state of affairs there was causing great anxiety from the military stand-point. It ought to be the policy of Government by all means in its power to enable Moderate German Government to maintain itself as living entirely and under its ageis and under its organisation to enable productive activities and prosperity of German people to revise.

### Coal for Shipping.

#### South Wales Undertaking.

LONDON, March 20.  
The Times states that the South Wales collieries have agreed to supply bunkercoal for shipping at substantially lower rates of prices approximating an average reduction of forty shillings per ton. The ruling price in the port of London, namely 155 shillings, is likely to be reduced correspondingly. Reductions commence on April 1st and are applicable to all shipping.



### Decimal Coinage System. Royal Commission Reports against the Proposal.

LONDON, March 24.  
Royal Commission on the advisability of introducing decimal coinage has reported against the proposal, declaring that advantages to be gained in keeping accounts are in no way commensurate with loss of convenience of the existing system for other purposes. Report also states that bankers and financial houses engaged in finance of overseas trade consider that no great benefit to overseas trade is to be expected from adoption of decimal system.

### The Hunter Committee. Pandit Jagatnarayanan.

LONDON, March 19.  
Replying in Commons to Sydenham Crawford states that the appointment of Pandit Jagat Narayan as member of the Hunter Committee was decided on after consultation between Indian Government and Montagu. He did not think that the Pandit was identified with any speech violently attacking O'Dwyer in September 1917.

### British War Office and Communists. A Denial.

LONDON, March 20.  
The War Office issues a denial to the story that thousand armed Communists had been driven into occupied territory and had been disarmed by the British.

### Indian Currency System. Sir William's Mayor's Views.

LONDON, March 19.  
At the Indian section of the Royal Society of Arts, Lord Chalmers, presiding, Sir William Mayor, read a paper on Indian Currency system. He declared that Currency Committee's report provided the best policy possible at present, but he expressed opinion that the Committee's decision with regard to the gold standard reserve was not altogether satisfactory, in view of the fact that under the Committee's proposals the metallic position of the Paper Currency reserve might run down to only forty per cent. of note circulation, though it was desirable, in order to stimulate public confidence, that a material portion of the old standard reserve should be gold.

In the course of discussion, Mr. Findlay Shirras emphasised the advantages India gained by being linked to gold instead of sterling. He suggests that banks and selected treasuries might sell on behalf of Government small amounts of gold say, twenty or twenty-five tolas, so that the middle class Indians might be enabled to purchase at a fair price. He paid tribute to Sir William's services to India during the war.

### Sporting.

LONDON, March 20.  
The following are the probable starters and jockeys for the Lincolnshire handicap to be run on March 24th.  
Seawell-Whaleey, Roidour Carslake, Richgift of Box Royal, Bucks Jameson, Sir Berkely-Donoghue, Golden Fleece, Slade, Bruil Bridge-Lane, Violinca to Hule, Knight of Blyth-Bullock, Ugly Duckling Sourse Parasua-Balding, Milton-Ledson, Denegelt Colling, Bromie-Black home fire, Garnet-Furious Robbins, Monteith Brenmann, Birdsneet Spect Raichero, Crick, Mere Gipsy Lad-Weston, Flower Red Balding, Athelitic, Morgan, Ample Leach, Thermogene Bank Damade-Blank, Cylagar, Wragg, Wilkin-Ringstead, Sanitarium Rober'son, Chamarmmin-Blank, Biwa Symth, St. Mique Blank, Lady Craigie-Elliott.

### IRELAND

### Deceased a Prominent Sinn Feinn.

### Murder of Lord Mayor of Cork.

LONDON, March 20.  
A band of armed and masked men broke into the residence of the Lord Mayor of Cork and shot him dead with a revolver at one o'clock on the morning of March 20th. The men then decamped in a motor car.

The deceased Alderman Maccurtain was in his bed room when the raiders entered. They called him out to landing and fired two shots from revolvers both of which took effect in the chest. Maccurtain died in a few minutes. It is stated that Maccurtain was a prominent Sinn Feiner and that he was interned after the Easter Week Rebellion.

LONDON, March 23.  
In the House of Commons Mr. O'Connor, adverting to his statement reflecting upon soldiers' searching Lord Mayor of Cork's house, said that Macpherson's subsequent explanation had disposed of his remarks and the explanation moreover did the officer concerned great credit. Mr. Churchill said that the question of battle clasps was being investigated. He expressed opinion that ten named Battle-clasps ought to cover war in France and two or three for other theatres. They had to deal with 6 or 7 Million medals. He could not undertake that medals should be kept back until clasps were completed.

### Murder of Lord Mayor of Cork. More Information.

LONDON, March 24.  
Replying in Commons with regard to Fracas in Dublin on 22nd instant Macpherson stated that Dublin was now quiet. Military Court of inquiry would be held. There was no evidence that deaths of civilians were due to Military. Replying to Kenworthy, Macpherson said that he had no information that armoured car had turned out and used machinegun. Macneigh pointed out that commander in Cork has stated that he was not aware of the Murder when he went to the Lord Mayor's House; thus contradicting Macpherson's statement in Commons on 22nd that military went to House in order to trace murderers. Macpherson replied that he was asked to justify the action of Military and he did so in the only possible inferential way believing his statement to be true.

### GENERAL

LONDON, March 19.  
Sir Edwin Lutyens has been elected Member of Royal Academy.

## Indian Telegrams.

(Associated Press.)

### Homeward Passages. Governments Communique.

DELHI, March 25.  
In their communique, dated the 16th of March 1920, the Government of India announced the arrangements that had been made with regard to the distribution as between military and civilian passengers of the accommodation on ex-German liners, provided by the Ministry of Shipping to meet the demand for homeward passages. Instructions received by the principal Naval Transport Officer, Bombay, from the Ministry of Shipping were however at variance with arrangements that had been made by the Government of India with His Majesty's Secretary of State for India and considerable anxiety has in consequence been aroused by the inability of the shipping companies to book passages on the ships in question. It has now been ascertained that the number of entitled military passengers, that is to say officers of the British service, nurses, non commissioned officers and others who have been demobilised or transferred to the United Kingdom and invalided military officers and others ordered home by a medical board, for all of whom it is obligatory on the part of the Government to provide passages, is greater than was known at the time when the previous communique was issued and it has been found unnecessary consequently to allot for military passengers the whole of the *Zeppelin* plus 200 first class and 80 third class berth on the *Cap Polonio* and an additional 511. However "Koning 'Friedrich August'" which was not included in the previous list will be placed at the disposal of the general public. This means that the extra accommodation, which will be placed at the disposal of the general public apart from the "Bremen" will be as follows:—Ships: 1st class, 2nd class, 3rd class "Keenig Friederich August", last and 2nd class 269, "Berlin" 240-230, "Cap Polonio" 540 150, Adolph Woermann, 77-87, Koenigin Luise and Friedricharube 325-100 or a total of 2028 first and second class berths. The *Adolph Woermann* was reported in collision but it is believed that she has since sailed from England. Passages for the general public will be allotted by Messrs Mackinnons Mackenzie and Company. The Government of India still received no intimation as to the probable dates of the sailing of those ships, but it is understood that the "K.F. August" is due to arrive in Bombay in a few days time.

### Strike in 'The Tribune' Press.

LAHORE, March 25.  
Hardly a few weeks have passed and there had been another strike in the *Tribune* Press. This time not only the machinememen but all pressmen, compositors and even clerks of the office are on strike since Tuesday morning. The mens grievances are that they have not as yet received increment in their pay which was promised some time back and that they do not receive sympathetic treatment at the hands of one of the local trustees who has been recently appointed. Several hand-written posters had been fixed in the city walls by some of the strikers complaining about the treatment of the said trustee. The "Tribune" did not appear for the last two days and there are no signs of its appearance even to-day.

### Bombay New Council Hall.

BOMBAY, March 25.  
A Government Press Note states:—In view of the strong sentiments expressed by the public against the appropriation of any part of the Oval for the erection of temporary Council Hall the Government have decided to abandon their intention and will seek another alternative for accommodation of the New Council.

### Mysore Legislative Council. First Session.

BANGALORE, March 25.  
The first meeting of the newly reconstituted Mysore Legislative Council was held to-day Dewan Sirdar M. Kantraj Urs presiding. In opening the session the Dewan made a lengthy speech in the course of which he welcomed Mr. A. R. Bannerjee, First Councillor, after his return from England and paid a glowing tribute to the memory of late Mr. M. Basavayya. The Dewan alluded to the history of the Legislative Council of State and explained the food situation and spoke of the need of income-tax and education cess. Speeches were made by Rao Sahib Chenchiah and Dewan Bahadur K. P. Puttana Chetty and others touching on the points alluded to in the Dewan's speech. Council is in sessions.

Among the various measures considered at the meeting of the Mysore Legislative Council to-day was the passing of a bill to provide for certain matters in connection with the taking of census next year. Mr. C. S. Balasundara Iyer, Chief Secretary to the Government, who introduced the measure said that the regulation was based on the corresponding regulation of 1910 and the Indian Census act passed by the Government of India recently. The regulation embodied the changes introduced into that act on the recommendation of the Select Committee.

In reply to an interpellation in the Council it was stated that the Government would consider the question of passing a rent act to prevent exorbitant rents. In reply to other question the cost of the Mysore University since its inception in 1916 and comparison of its charges with that on primary education during the same period Mr. A. R. Bannerjee said that the cost of the University in 1916-17 was Rs. 507501 in 1917-18 Rs. 545383 and in 1918-19 Rs. 674908 The expenditure on primary and Secondary education in 1916-17 was Rs. 1642470; in 1917-18 Rs. 2089648 and in 1918-19 Rs. 2641709. Mr. Bannerjee also stated that the question of further development of the University was under consideration.

An important measure before to-day's meeting of the Mysore Legislative Council was the Mysore Incometax bill. Mr. N. Krishna Rao, Financial Secretary to the Government, in moving that the bill be read in the council alluded to the financial memorandum published by the Government a few months ago and to the forecast of the standard of revenue and expenditure made therein. According to that forecast there was a deficit of 16 lakhs the estimate of annual growth of revenue and expenditure also showed deficiency of about half a lakh. In some respects the position had altered since the forecast was published. There had been further shrinkage in rupee equivalent of their sterling revenues. At the time the forecast was made the rate of exchange was 1s. 10d. a rupee and it was now above 2s. He explained how the high rate of exchange affected them adversely and to what extent. He said:—Three of our important items of revenue are received in sterling (1) Royalty on gold produced by Kolar mines, 2) price of electric power supplied to the same mines and (3) proceeds of sale of sandal oil in Europe and America. Half of the royalty is being received in India since May last, but the revenue being in gold we lose on this item. Whether we receive it in India or in England the value of gold has gone down considerably in comparison with silver. The total average revenue from those sources is about £4,000,000 which sum at the old rate of 1s. 4d. in the rupee was fetching us Rs. 60 lakhs. The prevailing unstable condition of exchange render it difficult to form any accurate estimate of rupee equivalent of our sterling revenue. We may however form a correct forecast with reference to the new relation between rupee and gold proposed by the Indian Currency Committee. He dealt with two of the principal recommendations of the committee as regards the fixed value of rupees and the legal tender of sovereign and said those who get their income in gold or sterling and have to convert it into rupee will according to the new rate lose one third of their revenue. The problem is also complicated by the existing divergence between pound sterling and sovereign and even if we overlook this additional disturbing factor the loss involved by decrease in rupee value of a sovereign from Rs. 15 to Rs. 10 is permanent and for our revenues of £400,000 we shall receive only Rs. 40 lakhs instead of Rs. 60 lakhs. The high rate of exchange no doubt enables us to effect a saving on our sterling payments but this gain is comparatively small. The chief item of sterling expenditure is the interest to be paid at 4 per cent per annum on our railway loan of £1,200,000 at 28 per rupee we have to pay Rs. 4,80,000 instead of Rs. 7,20,000 at 1s. 4d. and gain on this item is about 2½ lakhs. Saving, accruing to revenue account on other items, which are mostly purchases of materials, may be taken at about 1½ lakhs. The total gain is about Rs. 4 lakhs and net loss involved by high rate of exchange is about Rs. 16 lakhs, but taking into consideration the improvement of 2 lakhs in other direction the deficit is reduced to 14 lakhs. The financial Secretary then alluded to another cause which has contributed to render the position worse in the rise in wages and prices. He in conclusion said:—In view of the condition of finances to the need for raising additional revenues is imperative.

The motion was seconded by Mr. C. R. Reddy Inspector General of Education Members both official and non-official generally supported the measure some members suggesting that the amount derived from the tax might be earmarked for education. The measure was read in Council and referred to Select Committee.

## News in Brief.

At the next meeting of the Bengal Legislative Council on Monday the Select Committees Report on the Calcutta Rent Bill and the Bengal budget will be presented.

The steamer "Sardinia," arrived in harbour at 1 p. m. "Olympia," which sailed on 28th ultimo arrived at Marseilles on 18th instant.

The first of the three expected aeroplane sighted near Rangoon at 11-15 A.M., Captain Mathewes on Sopwith landed safely as also one of the Italian aviators.

2000000 pounds Reverse Councils announced for sale to-morrow the 25th March will be sold at the following rates:—Immediate 2sh 5- 31/32 d., Deferreds 2sh 6- 1/30 d.

In connection with the recent attack on two British officers near Allahabad fort it is understood that the police have made an arrest in connection with the affair. It would appear from the information at present in possession of the police that the assault was premeditated being due to grievance of some contractor formerly employed in the fort, the assault being committed by Lathiwalas engaged for the purpose.

The Hon'ble Mr. W. P. Basten, British Resident has met with a sad calamity by the loss of his only child, six months old at the Residency last night. Extreme sympathy is felt for Mr. and Mrs. Barton who arrived here only recently. They are leaving to-morrow for a short change to Nunddroog. All public offices in C. and M. Station and the District Court were closed to-day as a mark of sympathy.

The Civil and Military Gazette understands that the Punjab Government has sanctioned the lease of 7500 acres of land to British cotton-growers Association for a period of 20 years with certain options of renewal. Terms of lease will provide for the growth of experimental varieties of cotton which cultivation is desired by the Director of Agriculture and apart from these experiments a certain part of the land is to be sown with certain types of cotton that are being recommended by the department for cultivation in lower Bari Doab canal colony.

The British cotton growers Association will undertake to offer a fair premium for cotton tendered by the department in any quantity however small, not exceeding 10,000 maunds of classes superior to the present. The scheme it is hoped will bring the Punjab agriculturist in direct touch with Lancashire and to further that object arrangements were proposed for yearly visits to be paid to the area by one of the directors of the association with a close acquaintance of home conditions to advise and report on the progress shown and the results of experiments made.



# THE KHILAFAT DEPUTATION.

## PREMIER'S UNSYMPATHETIC REPLY.

### TURKEY WILL GET "JUSTICE."

DELHI, March 24.

The Government of India have received a detailed account of the reception of the Indian Khilafat Deputation by the Prime Minister on the 17th March:—

#### Mr. Mahomed Ali.

Mahomed Ali in opening, stated that the deputation had come in a religious question. Islam drew no distinction between spiritual and temporal affairs. It has always had two centres, one personal and the other local. The personal centre is the Khalif as successor to Prophet and repository of traditions. The local centre is Jaziratul Arab or Islamic Arabia. Islam regards it not as a Peninsula but as an Island fourth boundary being waters of the Euphrates and Tigris. For the defence of the Faithful, Khilafat must retain adequate territory, resources etc., which may be summed up in expression "temporal". The Turkish people had been reduced to such low limits as the result of the recent wars that the Muslims consider the irreducible minimum of temporal power adequate for the defence of Faithful to be the restoration of territories on the status *quo anti bellum*. They do not rule out such political changes within the scheme of Turkish sovereignty as would guarantee and secure autonomy of various Muslim territories consistently with dignity and secure independence of State.

#### The Question of Arabia.

The Prime Minister asked if this signified opposition after all to the declaration of Feisal as King of Arabia.

Mahomed Ali expressed the hope of reconciling Turco-Arab differences and of persuading Feisal that his own ambitions and those of Arabs could be entirely satisfied within the scheme of Turkish sovereignty.

Pressed by the Prime Minister to say if he were opposed to the independence of Arabia he replied in the affirmative. This would not however rule out the special arrangements for autonomy. Referring to India he explained that, consistently with their own desire for autonomous development they could not think of denying it to the Arabs, Jews or Christians, within the Turkish Empire. Apart from the question of temporal power Mahomedans claim that the Jaziratul Arab, including as well as Arabian Peninsula, should remain inviolate and entirely in the Moslem control. This is the minimum demanded by religious obligation absolutely binding Mahomedans. "It does not specify that it should be the Khalif's own control. Religious requirements will be satisfied even if Feisal exercises independent control there." Both this requirement and that of temporal power may easily be satisfied if the Jaziratul Arab remains, as before the war, under the direct sovereignty of the Khalifa.

#### Holy Places.

Thirdly, a series of injunctions required the Khalifa to be the warden of the three holy places of Mecca, Medina and Jerusalem, while the overwhelming Moslem sentiment required that he should be warden of the holy shrines of Najaf, Kerbala, Kazimain, Samaria and Baghdad. Apart from the above religious obligation, Moslems trust that the pledge regarding Constantinople, Thrace, and Asia Minor, the populations of which are overwhelmingly Moslems should be redeemed in its entirety. Moslems cannot tolerate any effort to Islam in keeping the Khalifa as a sort of hostage in Constantinople. As regards Thrace, the Turkish claims require no further argument than the principle of self determination. The same principle would entirely rule out the Greek claim to Smyrna.

#### Armenian Massacres.

Turning to the question of massacres, he said the Indian Khilafat delegation must put on record their utter decision of such conduct and their full sympathy for the sufferers whether Christians or Moslems, but if the Turks are to be punished, the whole question requires impartial investigation by an international Commission on which the All-India Khilafat Conference should be adequately represented. The Commission should go into the question of the organisation of revolutionary societies by Christian subjects of the Sultan and of the provocation offered to the Moslem majority in the region affected.

Pressed by the Prime Minister Muhammad Ali said that he neither denied the existence of these massacres nor justified them in the least. He was not in a position to affirm or deny anything.

The Prime Minister cited the answer given by the Turkish Delegation in Paris admitting the massacres.

Muhammad Ali went on to ask for a thorough enquiry and added if it establishes to the satisfaction of the world that they really have been guilty of these atrocities and horrible crimes then we will wash our hands of the Turks. To us it is much more important that not a single stain should remain on the fair name of Islam. We want to convert the world to our way of thinking, but with what face can we go before the world and say we are the brethren of murderers and assassins. He urged that the massacres began only in the last quarter of the last century after the success of Russian intrigues in the Balkans etc. In any case, if the Turkish King to be punished on the assumption that his rule is a blasting tyranny, the evidence should be absolutely above suspicion. "No such evidence at present exists. Even in to-day's 'Times,' you read of the horrors perpetrated by these so-called innocent lams i. e. Armenian Christians." He urged the importance of removing the wrong impression from the minds of millions of Moslems. There should not be the least suspicion that the Turkish question is being dealt with in the spirit of the Crusaders of Europe.

#### Palestine.

With regard to Palestine, he urged that no reasonable aspiration of the majority was incompatible with the control of the above Government reverting to the Arabs. The Delegation considered that an adjustment between the Khalifa and the Arabs was practicable. The Arabs may claim national

independence, but they cannot forget Islam is super-national and the Khalifat must be as dear to them as to Indian Mahomedans. The King of Hedjaz does not claim to be the Khalifa. He rebuked the people who so addressed him and announced officially his desire to be called the King of Hedjaz and not Amir-ul Momim i. e., Commander of the Faithful, which title is reserved for Khalifa alone. The Sultan of Turkey has been accepted as Amir-ul-Momim for the time being, because the Moslems must have the strongest Mussalman power at their disposal to assist them in the defence of the faith. In conclusion Mr. Muhammad Ali said that Indian Moslems were anxious for reconciliation and meant to exercise influence, which would assist in the event of a just and generous settlement with Turkey, to secure the future peace of the world and reconciliation of Turkey with the Allies. The British Sovereign has a very powerful lever in his Muhammadan subjects which should be used far more extensively and effectively than it has been in the past.

#### Mr. Syed Hussain.

Mr. Syed Hussain referred to Mr. Muhammad Ali's statement that Indians were opposed to Arabian independence. He explained that they opposed Feisal's declaration only because Arabia had hitherto, throughout the history of Islam, remained under the direct control of Khalif. They were not opposed to Arabian independence. On the contrary they wished very much for complete autonomy in that country, but they wanted it to be in harmony and not in conflict with Khilafat and its claims. He mentioned that the All-India Khilafat Conference was not purely a Muhammadan organisation. He referred to the very extraordinary growth of Hindu-Moslem unity in India in recent years which reached the climax when the Hindus entered into the present movement with them. Here we have the solid fact of Hindu-Moslem unity. The British Empire is the greatest Muhammadan power in the world and if the Khilafat question which affects every Moslem in India, were solved in the manner consonant with their religious obligations, we would have within the British Empire solid union of Islam and Moslem India and for the British the common friendship of the Moslem world.

#### The Prime Minister.

#### Turkey's Entry Proloaged the Duration of War.

The Prime Minister, after commending lucidly on the moderation of the speakers, said that in Paris great care was taken to consider a Muhammadan representative, who came from India. The Maharaja of Bikanir and Lord Sinha, who themselves formed a part of the Peace Delegation, repeatedly brought forward the Muhammadan case. Also delegations were arranged from India and at the Prime Minister's request the Supreme Council of Allies heard the case. He would therefore like the Indian Muhammadans to feel that their case had been presented with great care and force and had been listened to with conscientious care, not only by the delegates of the British Empire but at the request of the British delegates, by the Supreme Council of Allies. Secondly he would like to get out of the mind of every Moslem throughout the Empire that we were treating Turkey on different principles from those we applied, when we came to consider Christian countries. They were at war with three Christian countries and one Muhammadan country. We did not seek war with any of them. Nothing was further from our minds at the beginning of the conflict with Germany than that we should have to make war with Turkey. He did not believe that we had ever before made war against Turkey, though we had fought for her many times. He referred to Crimea and the events of 1878. Yet Turkey, when we were engaged in a most terrible struggle of our history, suddenly declared war on us. It was vital to us in that struggle to have free access to the Black Sea. Lack of such access prolonged the war at least for two years. Turkey suddenly slammed the gates in the face of an old Ally who had always stood by her and who had no quarrel with her of any sort or kind at that time. He did not believe that France had ever before made war with Turkey. She had been on our side in Crimea supporting Turkey. Yet the same thing happened to France. Therefore no Muhammadan in India should imagine that we entered this war against Turkey as a crusade against Islam. Nothing was further from our minds. He did not believe that the majority of the Turkish population wanted war with Great Britain. He deeply regretted that the rulers misled their country into fighting against their old allies and friends. The result was to prolong the war for two years. Now Turkey like Germany and Austria had been beaten. Germany and Austria had paid the penalty for defeat. Austria had fallen to pieces, Alsace Lorraine and Poland had been taken from Germany upon whom very stern and severe terms had been imposed. Both Germany and Austria are Christian countries. Therefore it is no use talking about crusades.

#### Turkey will get "Justice".

We are applying the principle of self-determination to those countries which oppress the subject peoples and provoke war to destroy liberty throughout the world. He did not want any Muhammadan in India to imagine that we were applying one principle to Christians and another to Muhammadans. Neither did he want any Muhammadan in India to imagine that we were coming to abandon when we came to the Turks, the principles which we had ruthlessly applied to Christian countries like Germany and Austria. I do not understand Mr. Muhammad Ali to claim indulgence for Turkey. He claims justice and justice she will get. Austria has had justice. Germany has had justice, pretty terrible justice. Why should Turkey escape? There was no reason why we should be applying any different measure to Turkey from that which we had meted out to Christian communities of Germany and Austria. We are not treating Turkey severely because she is a Muhammadan.

We are applying exactly the same principle to her as we have applied to Austria which is a great Christian community. The principle is that of self-determination applied to the Empires that have forfeited their right to rule. The Arabs have claimed independence and severance from Turkish dominion. It is suggested that the Arabs would remain under Turkish dominion merely because they are Muhammadans. Is not the same measure of independence and freedom to be given to Muhammadans as to Christians?

#### Thrace.

Turning to Thrace, the Prime Minister said it was very difficult to get facts but he had before him both Turkish and Grecians of Thrace between which there was very little difference. According to both Muhammadan population it is in considerable minority. If that is true and the principle of self determination is to be applied, the whole of Thrace would certainly be taken from Turkish rule. The same thing applied, to Smyrna. After very careful investigation by an impartial Committee it has been found that a considerable majority of population was non-Turk and a great majority undoubtedly preferred Greek rule to Turkish rule.

#### Temporal Power.

Turning to the question of temporal power the Prime Minister said that the question of temporal power of a spiritual head was not confined to Islam. It was one of the great controversies of Christendom as well, concerning which there were widened difference of opinion among Roman Catholics themselves, but after the Pope was deprived of temporal power his spiritual power was as greater and very likely greater than ever. He knew of sincere and zealous Muhammadans, who took a very different view of temporal power from that of Mr. Muhammad Ali. We would enter into no controversy. All he would say was that the Turks will exercise temporal power in Turkish lands. We do not propose that he should retain power over lands which are not Turkish. This is the principle we are applying to Christian communities of Europe and the same principle must be applied to the Turk.

As to Armenian massacres there was no doubt about them. It is true that impartial investigation has not taken place. That is because the worst massacres of all occurred during the war and there was no one here to investigate. He had cited the reply of the Turkish delegation in Paris. Their sole answer was that the coup who were in power at that time and ordered the massacre of the Armenians had also committed crimes against Moslems and were condemned to death by every means by three Million Mahomedans. That is no answer. It is not a question of punishment a question of good Government and whether it is eight hundred thousand Christians or three million Moslems. A Government which cannot protect its own subjects whether Christians or Moslems against wholesale massacres of that kind is not fit to govern. We were therefore bound in the interests of civilisation to exercise some kind of control and supervision. It was quite clear that the Turkish Government as at present constituted is incapable of protecting its own subjects.

#### Is Islam really proud of Turkey?

The Prime Minister then referred to the devastation and desolation under Turkish rule of Asia Minor once the Granary of the Mediterranean. He proceeded:—If the Turk were a capable and efficient administrator who looked after his land well there is not a Christian community in Europe that would not say "God bless you and prosper you", and we would not dream of interfering. We should be glad to see him work out his own faith in his own land. But I do not think that he has governed in a way that makes Islam proud of him. I will ask you to look at the way in which he had done it. Is Islam really proud of Turkish dominion?

In conclusion the Prime Minister wished to give comfort to the Muhammadans of India who with very few exceptions had stood loyal by the Throne and the Empire. There were exceptions even among Christians and he would therefore draw no distinction to the detriment of Indian Muhammadans because there were some among them who were disloyal. He gratefully acknowledged that the Mussalmans of India had stood by the Throne and Empire and they helped us in struggle. We willingly and gladly recognise that they have a right to be heard in a matter which affects especially Islam. We have heard them. Not merely have we heard them, but we have very largely deferred to their wishes in the matter. The settlement was largely affected by the opinion of India and especially Mussalmans of India, but we cannot apply different principles in the settlement of a Muhammadan country from those which we sternly applied to our settlement with Christian communities with whom we were also at war.

Mr. Mohammad Ali in reply appealed that the action of Turkey in entering the war might have been due to the alarm caused by the fact that the Czar Russia, their ancient enemy was one of the allies of Great Britain.

To this the Prime Minister replied that he wished to make it absolutely clear that when we entered into the war we had no understanding whatever with Russia to the detriment of Turkey, so that the Turks had no reason to fear anything from our having engaged in a war on the side of Russia. Our war was against Germany and we had not Turkey in our minds in the least.

#### Press Opinion.

#### The Englishman.

Calcutta, March 25.  
In noticing the reception of the Indian Khilafat Deputation by the Premier the *Englishman* admires the sober attitude of the deputations. It is quite clear from what the Prime Minister said that the deputation had succeeded in inducing him to change his views. They wanted justice for Turkey. Justice she would get. The Government had largely deferred to the wishes of Indian Mahomedans for the retention of the seat of Sulamane at Constantinople. As for other territories Indian Moslems can do nothing but bow to the decrees of fate.

#### The Statesman.

The *Statesman* says:—It is known to every educated man that so far as England is concerned, agitation against Turkish misrule has never taken religious colour. The question has never been one of religion but one of humanity, against cruelty and oppression. That being so it is unfortunate the Mahomedans of India should have been represented by some of their so called leaders as partisans of Turks. The agitation has brought little credit to Muslims in India and in the interests of the fair name of Mahomedan community in this country it is eminently desirable that a political campaign marked as a religious movement should be brought to a close. The

prosperity of Moslems under British rule is assured if they devote themselves to the work of advancing their own community.

### Indian Daily News.

The "Indian Daily News" says:—In view of international intricacies the Indian Moslems have no other alternative than to submit to the Premier's decision with the characteristic resignation of their race. Any violent outburst of wounded feeling will be detrimental to their best interest.

### Amrita Bazaar Patrica.

The A. B. Patrika hopes that the store of statesmanship has not yet gone bankrupt to realise the gravity of the situation that might be created in the Moslem world if Turkey were crippled. The Premier's pronouncement comes as heavy load on our mind and the carrying out of the decision will bring about sulky discontent.

### The Bengalee.

The Bengalee thinks the reply will not be hopeful in calming the situation or placating Mahomedan sentiments. To parcel Turkish territories among the allies would create conditions which mean chronic unrest. The paper questions the Premier's statement that in Thrace the Mahomedan population is in a considerable minority.

### The Indian Mirror.

The Indian Mirror says:—The Prime Minister turned a deaf ear completely upon the members of the deputation.

### The Bharatamitra.

The Bharatamitra says:—The Premier's statement is hopelessly unresponsive.

### Moslem Leaders Interviewed.

Mr. Fazul Huma Erian Ali and other Moslem leaders interviewed made a joint statement saying the Premier's reply is not only disappointing but provoking and would increase the consternation a hundredfold. No Moslems can believe for one moment in the British protestations of friendship with Turkey. The situation has become grave and critical and responsible Moslem leaders feel that in the circumstances they will have no control over their followers any longer.

### Calicut News.

CALICUT, March 25.

An Ottapalam message states:—According to private information received here Sir C. Sankaran Nair may avail himself of leave and return to India shortly with Lady Sankaran Nair, whose health has not been quite satisfactory since her arrival in England.

A Calicut message states:—The West Coast Spectator the "West Coast Reformer," and other local papers are protesting very strongly against what is characterised as the unjust removal of Calicut from the list of Urban constituencies under the Act. A resolution protesting against the removal of Calicut from the list of Urban constituencies and regretting the failure of the Malabar representatives in the Legislative Council to protest against the removal is to be moved in the Municipal Council by Mr. U. B. Srinivasa Rao and a public meeting of protest is being convened by Messrs K. P. Raman, M. K. Langley, C. V. Narayana Menon, Municipal Chairman and other leading gentlemen. At a largely attended public meeting with Mr. E. T. Thomas, I.C.S. Collector of Malabar in the chair, Mr. Manjeri Rama Iyer, now of the National Home Rule League, delivered a lecture explaining the salient features of the Reform Act which he considered an advance in some respects on both the Congress League scheme and the expectations of the people. He urged co-operation with authorities in making the scheme a success and the Chairman in his concluding speech endorsed the lectures plea for co-operation. Several officials were among those present, while the meeting itself was convened by Mr. C. Krishnan, President of the Calicut Taluk Board.

### The Turkish Question.

#### Enver Pasha's Tactics.

CALCUTTA, March 25.

In connection with the Turkish issues a correspondent writes to the Englishman that Enver Pasha being aware that his little kingdom would come to end turned to Bolsheviks for help against Turkish nationalists and having failed went to Berlin as a fugitive and conspirator and was offered the Sultanate of Turkey. The paper asks:—Why the Government had kept German monarchist and Bolshevik plots a secret and thereby permitted the Khilafat agitation in India to gain such lengths. The masses in India are ignorant of what is going on in Turkey and it would be better to place all facts before the crowd in such way that there can be no excuse for summoning meetings and making provocative speeches. The paper suggests that the Government should make a statement and give it wide publicity through newspapers and leaflets in all vernaculars.

Representatives of the Moslem University Association, Aligarh had been engaged in discussing with the Hon'ble Member of education the terms of the Bill for incorporating the University at Aligarh. The result is understood to be highly satisfactory.

and for the preventing repetition in future of official lawlessness are (a) The repeal of the Rowlett Act, (b) Relieving O'Dwyer of any responsible office under the crown (c) Relieving Dyer, Johnson, O'Brien, Bosworth, Smith, Sri Ram Sud and Malik Sahib Khan of any position of responsibility under the crown (d) Local inquiry into the corrupt practices of minor officials whose names have been mentioned in the statements published by us and their dismissal on proof of their guilt (e) Recall of the Viceroy (f) Refund of fines collected from the people who were convicted by special tribunals and summary courts, remission of all indemnity imposed on cities affected refund thereof where it has already been collected and removal of gutkute police.

It is our deliberate opinion that O'Dwyer, Dr. Johnson, O'Brien, Bosworth, Smith, Sri Ram Sud and Malik Sahib Khan have been guilty of such illegalities that they deserve to be impeached, but we purposely refrain from advising any such course because we believe India can only gain by waving right. Future inquiry will be sufficiently guaranteed by the dismissal of the officials concerned. We believe Col. Macrae and Captain Doyton have failed equally with O'Brien and others to carry out their trust, but we have purposely refrained from advising any public action against them as unlike others mentioned by us. These two officers were inexperienced and their brutality was not so audacious and calculated as that of experienced officers.

# THE PANJAB TRAGEDY.

## CONGRESS ENQUIRY COMMITTEE'S REPORT.

BOMBAY, March 25.

The report of the Commissioners appointed in November last by the sub-committee of the Indian National Congress to enquire into the Punjab disorders together with the evidence taken by them has been published in two volumes. The first volume which consists of 160 pages contains the actual report and the second volume the evidence. The report is submitted to Pandit Motilal Nehru as ex-officio President of the All-India Congress Committee and the members signing it are M. K. Gandhi, C. R. Dass, Abbas Tyabji, and Mr. M. K. Jayker.

In the forwarding letter the commissioners observe that they have examined over 1700 witnesses and have selected for publication about 650 statements. Attention is next drawn that every admitted statement was verified by one commissioner and no statement was admitted without sufficient cross examination. Enquiry was confined to the martial law area and to the districts in which it was proclaimed. The commissioners freely availed themselves of the evidence before the Hunter Committee in order to strengthen or correct their conclusions.

### An Analysis.

The report opens with a chapter containing brief historical and geographical survey of the Punjab. The second chapter is devoted to critical examination of Sir Michel O'Dwyer's administration numerous tracts from his utterances are quoted and conclusion drawn therefrom:—

"We feel tempted to say," write the commissioners at the end of chapter, he invited violence from the people so that he could crush them. Evidence in the appendix shows that he subjected the Punjab to gravest provocation under which they momentarily lost self control. They have paid dearly for it but they have also with amazing quickness regained self control and risen purified through the fire of sufferings most undeserved and earned a certificate for sanity given to them by O'Dwyer.

The third chapter is the criticism of the Rowlett Act Bills and concludes with the declaration that the Government were unjustified in placing on the statute book on the eve of liberal reforms the extraordinary measure to deal with anarchy as if anarchy had been an epidemic instead of being rare in India.

The fourth chapter headed "Satyagraha" is the examination of that doctrine and the conclusion drawn is that neither Satyagraha nor martial had anything to do with the mob excesses.

### Martial Law Unjustifiable.

The fifth and by far the biggest chapter is divided into two sections and is devoted to consideration and examination of the administration of Martial law in the Punjab. Commissioners write at end of this chapter:—"The theory of rebellion or war completely broke down before the Hunter Committee, there was no proof of organisation outside the Punjab and behind the so called conspiracy. And if Martial law was unjustified such more so was its prolongation for nearly two months. The measures taken under it were such as to disgrace any Government calling itself civilized. Its inauguration was heralded by the massacre of innocents of Jallianwala Bagh. The tone of frightfulness set off by Sir General Dyer was approved by O'Dwyer during the two dark months that followed.

### 1200 Lives Lost and 3600 Wounded.

If our figures are correct, and we hold them to be so nearly twelve hundred lives were lost at least three thousand six hundred men wounded and some permanently disabled. The vengeance taken was out of all proportion to the wrong done by the people and the wrong moreover was initiated under grave provocation. The slow torture administered to survivors during the martial law period we have sufficiently described. We can only hope that the revelation presented by us will make repetition of atrocities impossible. In concluding the chapter the commissioners hold "We have been obliged in places to use strong language but we have used every adjective with due deliberation if anything we have underdone the case against the Punjab Government. We recognise we have no right to expect an impossible standard of correctness from the Government. In times of excitement and difficulty any officer is prone to make mistakes in spite of best intentions. We recognise too when the country is on the eve of important changes introduced in the administration and the sovereign has made an appeal to the officials and the people for co-operation, we should say nothing that may be calculated to retard progress. But we feel that it is not possible to ignore the acts of atrocious injustice on a wholesale scale by responsible officers, as it would not be possible, no matter how bright the future might be, to ignore criminal acts of the people. In our opinion it is more necessary now than ever before that official wrongs should be purged as well as the peoples. The task of working the reforms and making India realise her goal in the quickest time possible would be well high impossible if both the people and the officials did not approach it with clean hands and clean minds. If therefore we recommend that the officials who have erred should be brought to justice, we do so not in a vindictive spirit but in order that the administration of the country may become purified of corruption and injustice. Whilst therefore we believe that the mob excesses in Amritsar and elsewhere were wrong and deserving of condemnation, we are equally sure the popular misdeeds have been more than punished by the action of the authorities. We believe had Mr. Gandhi not been arrested whilst he was on his way to Delhi and the Punjab and had Kitchlew and Satyapal not been arrested and deported, innocent English lives would have been saved and valuable property including Christian Churches not destroyed. These two acts of the Punjab Government were uncalled for and served like methods applied to material rendered inflammable by previous progress.

### The Responsibility of the Central Government.

In examining in detail the events in different districts of the Punjab we have refrained from saying anything regarding the Government of India. It is

impossible however to ignore or slur over the inaction if not active participation of the Central Government in official action. The Viceroy never took trouble of examining the peoples case. He ignored the telegrams and letters from individuals and public bodies. He endorsed the action of the Punjab Government without enquiry. Clothed the officials with indemnity in indecent haste. He never went to the Punjab to make a personal inquiry even after the occurrences. He ought to have known at least in May everything that various official witnesses have admitted, and yet he failed to inform the public or the Imperial Government of the full nature of the Jallianwala Bagh massacre or the subsequent acts done under martial law. He became a party to preventing even a noble and well known English Christian of unimpeachable veracity in the person of Andrews from proceeding to the Punjab whilst he was on his way not to inflame passions but simply to find out the truth. He allowed Mr. Thompson, Chief Secretary, Punjab Government, to indulge in distortion of facts and insult Malaviya whose statements made in the council have almost all been now proved to be true out of the mouths of official witnesses themselves.

### The Callous Indifference of the Viceroy.

He expressed such a callous indifference to popular feelings, and betrayed such criminal want of imagination that he would not postpone death sentences pronounced by the martial law tribunals except after he was forced so to do by the Secretary of State for India. He seems to have closed his heart against further light by shutting out questions by a responsible member of the council like Malaviya. He would not visit the Punjab for local inquiry. We refrain from criticising his attitude over the Rowlatt agitation. But sense of public safety forbids us to ignore His Excellency's inability to appreciate and deal with the situation in April.

### His Excellency should be Recalled.

Whilst therefore we do not think His Excellency has willfully neglected the interests of those who were entrusted to his charge by His Majesty, we regret to say His Excellency Lord Chelmsford proved himself incapable of holding the high office to which he was called, and we are of opinion that His Excellency should be recalled.

### Disorders Followed a Regime of Repression.

We summarize below our other conclusions:—(1) The people of the Punjab were incensed against O'Dwyer's administration by reason of his studied contempt and distrust of educated classes, and by the reason of cruel and compulsory methods adopted during the war for obtaining recruits and monetary contributions and by his suppression of public opinion by gagging local press and shutting out nationalist newspapers from outside the Punjab. (2) The Rowlatt agitation disturbed the public mind and shocked public confidence in the goodwill of the Government. This was shared by the Punjab in a fuller measure perhaps than elsewhere because of the use made by Sir M. O'Dwyer of the Defence of India Act for purposes of stifling public movements. (3) Satyagraha Movement and martial which was designed as a precursor of it whilst they vitalised the whole country into activity saved it from more awful and more widespread calamities by restraining violent tendencies and passions of the people. (4) The Rowlatt agitation was not conceived in anti British spirit and the Satyagraha movement was conceived and conducted in a spirit entirely free from ill-will and violence. (5) There was no conspiracy to overthrow the Government in the Punjab. (6) The arrest and internment of Mr. Gandhi and the arrests and deportations of Kitchlew and Satyapal were unjustifiable and were the only direct cause of the hysterical popular excitement. (7) Mob violence which began at Amritsar was directly due to firing at the Railway over bridge and the sight of dead and wounded at a time when the excitement had reached white heat. (8) Whatever the cause of provocation the mob excesses are deeply to be regretted and condemned. (9) So far as the facts are publically known, no reasonable cause has been shown to justify the introduction of martial law.

### "Punishments Unparalleled for Their Ferocity".

(10) In each case martial law was proclaimed after order had been completely restored. (11) Even if it be held that the introduction of martial law was a state necessity, it was unduly prolonged. (12) Most of the measures taken under Martial law in all the five districts were unnecessary, cruel, oppressive and in utter disregard of the feelings of the people affected by them. (13) In Lahore, Akalgarh, Rammagar, Gujrat, Jallalpur, Jattan, Lyallpur and Sheikhupura there were no mob excesses at all worthy of the name. (14) Jallianwala Bagh massacre was a calculated piece of inhumanity towards utterly innocent and unarmed men, including children, and unparalleled for its ferocity in the history of modern British Administration. (15) Martial law tribunals and summary courts were made the means of harassing innocent people and resulted in the abortion of justice on a wide scale and under the name of justice caused moral and material sufferings to hundreds of men and women. (16) The crawling order and other fancy punishments were unworthy of a civilized administration and were symptomatic of moral degradation of their inventor. (17) The imposition of indemnity and of punitive police at various places notwithstanding the exemplary and vindictive punishments meted out through nearly two long months to innocent men, and exaction of fines and illegal impositions were uncalled for, unjust and added injury. (18) Corruption and bribery that took place during martial law form a separate chapter of grievance which could have been easily avoided under a sympathetic administration.

### Measures for Redressing the Wrongs.

(19) Measures necessary for redressing the wrong done to the people for the purification of the administration

(Continued from 1st Column.)



నోటస్టోమి కేసు

రాజమండ్రి సెషన్సులో విచారణ

ప్రభాకరరావుగారి క్రాసుకరీక్ష

(నిమిటి తరువాయి)

నేను రాజమండ్రిలో వున్నప్పుడు నాబంధువుల యింట్లోనే నావెట్టె యుండేది. కాకినాడ వెళ్ళుచున్న నాని నాతోడను తీసికొని వెళ్ళితిని. నాబంధువుల యింటిలో తలిగడలో బల్లకొండ యీవెట్టె నుంచేవాడిని. నాబంధువు అతనియొద్ద కిక్కిన వస్తువులు ఆగడలోనే యుండేవి. మాబంధువులు రెండుగడలుపయోగించేవారు. అతనికి వస్తువన్న నాకు తాళము కలిగినవారు. నాకెద్ద జతతాళము వుండేది. నువ్వుయ్యన రాగాచూచి అభీషగ్ల అమతి పొందవలెనను ద్దగ్గ నువ్వుయ్య కంఠదూరమందగలనో అంతదూరమందవలె నని నాతోరిక. Ex.E. 8, 48 నాకు దరిమిలను నేను కాకినాడ వెళ్ళినాను. కాకినాడ వెళ్ళేముందు నువ్వుయ్య నన్నుచూసింది నట్టేమీ చూపలేదు. నాకేమీ కనబడలేదు. కాకినాడలో నావెట్టె నుద్దగ్గ నాబంధువు సి. పి. రామారావుపేటలో రావడి మహాశివుడిట్టా వుంచినాను. ఆయింట్లోనే ఒక వారమున్నాను. చాడ్ కాన్స్టేబులు మహమ్మదు బాక్ నాతోకు దా వున్నాడు. నావెట్టెను ఒక ప్రత్యేకతాళము చేసి ప్రత్యే కముగదిలో పెట్టలేదు. మొదలియారు తిరిగి వచ్చేవరకు కనిపెట్టుకొనియున్నాను. మొదలియారుకు మహమ్మదుబాకుకు ఉత్త రము వ్రాయమన్నాను. అక్కడను నేను వెళ్ళిన నాలుగయి దు రోజులకు మొదలియారువచ్చినాడు. రాజమండ్రిలో బి గిందరము అయినట్లు చెప్పి నోట్లు వ్రాపించడములో ఏర్పా టునుచెప్పి నన్ను కాపురం చేసి కూర్చోని ఆలోచించమన్నా ను. అప్పుడు అయిన నన్ను కల్లామేజిస్ట్రేటుగడ్డకు తీసికొని వెళ్ళి నాడు. బిక్రీటు దొరవారిగడ్డకు బిక్రీటుదొరవారికి నేనేమి యు చెప్పలేదు. కాని నేను విజయవరమునకు మొదలియారు అయినట్లు చెప్పియున్నాను. బిక్రీటుగారు నన్నేమియు అడి గిన భాషకములేదు. నాతోక ఇమ్మూనిటీ కర్టిఫికేటున్న కిలా అట్టి లైసెన్సున్న ఇచ్చినాడు (Ex.F. & F) బిక్రీటుగారు నాకింకేమియు నిర్ణయించలేదు. నేనెట్లు ప్రకటించుకొనవలెననో నాకేమియు చెప్పలేదు. నేను నాపరికి వెళ్ళి పురకే Ex.F. & F మాత్రము ఇచ్చినాను. నేను వచ్చిపోయాను. బిక్రీటు దొర గారి సూరసల అని నాకు (నాకేమియుమొగ మొదలియారుగారే మియు నిర్ణయించలేదు. అతడు బిక్రీటుదొరగారి సూరసల అని చె ప్పలేదు. వైస్రదొరగారిగడ్డకు విజ్ఞానగడ్డకు నన్ను తీసుకెళ్ళి చేయవలసినది చెప్పిస్తానన్నాడు. వైస్ర విజ్ఞానలు వుండ గా మొదలియారు నాతో "నీవు ఆయింట్లు అద్దెకు వున్నా కొని అందులో యుండి వనితేనే భాగస్వామిగా వుంటావుండే వచ్చును. ఇమ్మూనిటీ కర్టిఫికేటు నిన్ను కాపాడవలెను. అని చెప్పినాడు. మొదలియారు ఆలాగు చెప్పినప్పుడు వైస్ర విజ్ఞానలు ఏమియు అనలేదని నాకు భావించెను. వైస్రతోకొం చెను మాట్లాడినాను. వైస్రనున్న కథ అంతా చెప్పమంటే విజ్ఞాన వింటూ యుండగా చెప్పినాను. నేను వాల్తేక వెళ్ళి నప్పుడు వెట్టె కూడావెట్టెకొని వెళ్ళలేను నాబాధు కాకినా డలో యున్నాను. వెట్టె కేమిధర్మము అనుకొన్నాను. అక్క డప్పుడు వైస్ర యింటాదని నేనెనుకను. నేను వాల్తేక మరలవెళ్ళినప్పుడు యుద్దగ్గ తిరిగి విజ్ఞానకు చూపించవలసి యుండునని అనుకోలేదు. మొదలియారును ఎక్కడును వానిని చూపించలేదు. వానిని బిక్రీటుగడ్డ కంటకు తెచ్చినావు కా తని నన్ను మొదలియారు అడిగినాడు. అతడు నన్ను యింట్లె వున్నవలెదనన్నాను. వెట్టె తీస్తే చాలాకుండినాడని గందరగోళ ము చేస్తారన్నాను. యుద్దగ్గ అంతా కట్టకడిలే అయిచాలి సినిం ప్రాసీజుగారు (పుస్తకముచూపించి) 11 1/2 రెట్లుండును. నా టినిబల్లలో కట్టివేసినాను. మాటుచేతిలో వట్టుకొని డిస్టిక్టు మేజిస్ట్రేటు ఇంటికి వెళ్ళిలే అనుమానిస్తాను. మూలా నువ్వుయ్య బంధువు లేవలె నా చూచిపోతాననికూడా నాభయించెను. మొదలియారు నన్ను అభీషకు తీసికొ వెళ్ళినాను. కొత్తపాళలో కాటండా అభీషకు రూపంలో నాకు Ex.F. ఇచ్చినాను. వాల్తే యలో నాద్దగ్గ నేను కథంతయు చెప్పినాను. విజ్ఞాన నన్ను కల్లి నువ్వుయ్యతో యుండి నమాచారము చూపించుతూ యుం టన్నాను. వైస్ర ర్యరలో రాజమండ్రి రాగలరని చెప్పి నాడు. విజ్ఞాన నాతో ఇంకా "నువ్వుయ్య యుద్దగ్గకు అడిగి

లేయిచ్చి నోట్లు అచ్చునేనే టప్పుకుమాదావుండి నాబంధు: డ్రి. సి. పి. నోట్ల చెప్పినట్లుగా. అయిన మొదలియారుకు ప్రాస్తాన. నీవే తిన్న నా మొదలియారుకు ప్రాస్తానయ్యును అని అన్నాడు. వైస్ర నాతో ఏమన్నాడో నాకే భావించు లేదు. అక్కడనుంచి నేను కాకినాడ వెళ్ళినాను. అక్కడ ఒకటి రెండురోజులుండి నాకుటుంబముతో రాజమండ్రి వచ్చి నాను. మొదలియారు తిన్న నా రాజమండ్రి వచ్చివేసినాను. నాతో నేను రాజ మండ్రికి టుంకు తీసికొని వచ్చినాను. కొ న్నాను మూలానువ్వుయ్య ఇంటిలోనే గుండుచాలివీసినో వు న్నాను. తరువాత రై నుమిల్లు ప్రక్కయింటిలోకి వచ్చినాను. మూలా నువ్వుయ్యయింట్లో వున్నరోజులలో టుంకునాతోటి వున్నది. బాంబు మూలానువ్వుయ్య తడకగదిలో యుండేవాడి ని. అక్కడనుండి వెళ్ళిన మూలానువ్వుయ్య అతడు యుద్దగ్గ నా కడ్డకుంచి తీసికొన్నాడు. యుద్దగ్గ తీసికొనివచ్చినాను అని అడిగాడు. తెచ్చినాన్నాను. అతడు తీసికొన్నాడు. జైలుకు యి సరిగా చెప్పలేదు. ఇదయిం 7.8 గంటలకు ఆయింట్లుండు ను. తలుపుచేసివెట్టితీసి, మాటుచిప్పి నేను చూచినాను. ఎక్కె ల్లియోరు యుద్దగ్గ మూలా నువ్వుయ్య యింట్లో యున్నది. అతనికి యుద్దగ్గ యిచ్చేటప్పుడు కనిపిస్తున్న మొదలు వెట్టె దిగు. నోట్లు గుప్తించడమెప్పుడు చేస్తానా అయినా అని అడు గలేదు. అతడు నోట్లుచూతాడు. నాకు మరల చూపించడు అని నేను అనుకోలేదు. అతనిం నేను నమ్మినాను. నాకుండు అతను ఇంతదనుచూపించి నప్పుడు మతిమొక లాగు నే నకు కోలేకపోయానాను. ఇదివరకున్న అనుమానంలయు అప్పట్లో పోయినది. 2.8 రోజులు అతనికూడా వున్నాను. యుద్దగ్గ ఇచ్చిన ఆయింట్లోజులకు మహమ్మదొట్టు గుద్దినాను.

1918 డిసెంబరు నెలలో అది జరిగి యుండును. నేను యుద్దగ్గయిచ్చిన తరువాత అని మరల నాద్దగ్గ రాలేదు. ఒక నెల నుమాకు నేను ఆ ఆద్యయింట్లోకి యున్నాను. నేను ఆద్యే చీటి ప్రాసీ యిచ్చలేదు. (యుద్దగ్గ న భాగములు తిరిగి అచ్చి చూడలేదు. నేను మూలా నువ్వుయ్య నాగు మహమ్మదొట్టు గుద్దెండు, చచ్చుకేసికోలేదు. మూలా నువ్వుయ్య ఆయిదవ మూర్తయింట్లో నువ్వుయ్య యింటిగడ్డ మహమ్మదొట్టు గుద్దె నా ను ఆ సి ఆ న్నాడు. అది ఉ ద య య న అన్నాను. అప్రాద్దున్న కనో వుండవలసినదని నన్ను నువ్వు య్య అడుగలేదు. రాత్రులు తప్ప సాధారణముగా నేను నువ్వుయ్యతోనే యుండేవాడను. నేను యుండగనే నువ్వు య్య 5-6 మూర్తయింట్లోకి వచ్చినాను. 5-6 మూర్తయింట్లో సరే ప్ర యత్నింక చూచామన్నాడు. ఆతరువాత ఆ మహమ్మదొట్టు పని ప్రారంభించినారు. నాకు సరిగా భావించలేను. మూలా నువ్వుయ్య తడకగదిగడ్డ తొవరితపాలలో చేసినాను. ఈ మహమ్మదొట్టు గుద్దెకప్పుడు నేను విన్నాను. నాకునోట్లు కొంత గుద్దె నరికి 1 1/2, 2 గంటలకు వట్టింది. తరువాత వార్డు ఎండవెట్టివాడు. అంతా వివరముగా నాకేమియూ నోట్లు గుద్దె కంటకు ఎన్నయూ నాకు తెలియను. ఒక 'వర్తిక' కాలానుకు తిప్పకేక్కిన నల్లభాగము అంతా ఆలోచన గుద్ది వారు. మొదటి గుద్దెనుండి వచ్చిన తరువాత కర్టికల్ కాలాను (నిమిషగి) గుద్దినారు. ఒకనావుగంట అది ఎండవెట్టి వచ్చు రంగు గుద్దినారు. పచ్చరంగు అయ్యింది కల్లించినాను. పచ్చరంగునప్పుడు రెండు నిమిషములు వట్టింది. ఎండకుట్టి 1 1/2, 15 నిమిషములు వట్టింది. ప్రతిమాటు అయ్యయింట్లో అవగంట కడుగువలసి వచ్చేది. తరువాత నాకురులై ను యుద్దగ్గ ఎక్కింపినాను. అది గుద్దుకు 3.4 నిమిషములు వట్టి నది. ఇదంతయు ఒకరోజునే జరిగినది. వాని చెప్పారు మూలా నువ్వుయ్య ఇంతయు చెప్పినాను. ఇది నాకురులై ను (నాకురులై నుకు తా మహమ్మదొట్టు చెప్పినాను. ఇది నా కిచ్చినాను. నాలుగవమూర్తయి కిచ్చినాను. ఆ నెలకి ఇవలకు నేను విచలేదు. 1919 దసరాలో ఆవగంటి నేను విన్నాను. అంతకు ముందువాటి కథలకు నాకు తెలియదు. మెట్టివట్టలేదు నానులో నేను కొంచెము కుప్పి) (రసాయన శాస్త్రము) నేర్చుకొన్నాను. కాని ఇప్పుడు మరచిపోయానాను. 1908 లో మెట్టివట్టలేదును చదివినాను. ఎలైన ఆంటే అక్క నాకు తెలియదు. ఎలైన అనిగాని ఎలైన రంగులు అనిగాని ఎప్పుడు నేను విన్నట్లు నాకు భావించలేను. ఎని లైన రంగులు చేయడములో నే నెవరికి ఎప్పుడు సాకును చేయలేదు. ఎలైన రంగు అప్పుడడుగు ఎవరితోన అట్టిట్లు నాకు భావించలేను. అతనితో నే నెప్పుడు ఎలైన మాట ఎత్తలేదు. ఎప్పుడైతా రంగు అనినాను గాని ఎలైన రంగు అనలేదు. మెట్టివట్టలేదు నానులో కుప్పి) చదివినాని

విజ్ఞానోనే నన్నాను. ఇప్పుడు మహమ్మదొట్టు నాను. అంతా మహమ్మదొట్టు నాను. అయ్యగడ్డకు నానుకాలము జరిగినది. అది పూర్తి అయ్యేంతకి ప్రాద్దుగూక వచ్చింది. నేను మూలా నువ్వుయ్యమాత్రమే అక్కడ వున్నాను. అయ్యగడ్డకు యుండు మూలా నువ్వుయ్య నాతో ఎద్దాన్ని బాంబు కాగిరమును గుట్టించి చెప్పినాను. ఆ కాగిరమును నేను చూచినాను. అది గుర్తు ఉన్న రెండు మూడు రకములు బాంబు చేయ నేను చూచినాను. వైజాపున్న కేపుకు రెట్టింపుండును. అయ్యగడ్డకును మొదలు వెట్టె యుండు నాకు నువ్వుయ్యకు ఏరకము కాగిరము ఉపయోగిస్తే మంచిలో అని అలోచన జరిగినది. మాకు మామాయుల నోట్లు వైజాక మూడు రకముల కాగిరము యుంట్లో కొని నా యెనుట తెట్టినారు. అంతలో ఒకటి నేను తీసినాను. మార్గట్టులో ఆ కాగిరముల నేను వివరముగా నేను ఎరుగను. నువ్వుయ్య కొన్ని వేర్లు చెప్పినారు. అయ్యగడ్డకు ఆద్వాన్న బాంబు అప్పుడే మార్గమే నా నావేల్లో భావక మున్నది. అయ్యగడ్డకు రివార్వ నేను మల్లయ్య ఎంంటికి వార్డును వెళ్ళిపోయాను. నాకును మహమ్మదొట్టు నువ్వుయ్య వద్దనే ఉన్నది. నేను వెళ్ళకముందు వాటిని కలపవోట్టు ను వ్వుయ్య ఉంచలేదు. వాటిని తాళము వెట్టెలో పెట్టి వాగ్ ప్రక నుంచమని నేను చెప్పలేదు. నేను యింటికి వెళ్ళి భోం చేసి నిశ్చరపోయానాను. అంతకుంటే ఏమి చేసినది నాకు భావించలేదు. అంతొన్నట్లు చూచా దుదయము నేను నువ్వుయ్య యింటికి వెళ్ళినాను. మేము కలముకొనే మామూలు వేళ 7-80 గంటలకు 5-6 మూర్తయింట్లో కూడ వచ్చినాను. పని వచ్చి 8-80 గంటలకు మొదలు వెట్టివారు. ఆ యంత్ర మన్న వసానాలోనికి నేను మళ్ళి వెళ్ళినాను. పని మొదలు వెట్టి నాను. మేము తలచేసేటప్పుడు ఇతరులు ఎరు రాకుండా తలుపులు గడియలేసినాను ఆయిదయింట్లో తారీఖులు, గుంక కడలు, తలిమ్మగి గుద్దబడింది 2, 2 1/2 గంటలకు 10 గంట లకు పనిపూర్తి అయినది. నోట్లు కయారైన తరువాత నిజమైన దూపానునోట్లు ఒకటి నువ్వుయ్య తీసికొని వచ్చి నన్ను కల్లు మూడుకో మని నాచేతికి రెండునోట్లు ఒకదా కరువాత కొరటి యిచ్చి ఏది నిజమైందో ఏది కృత్రిమిందో చెప్ప మన్నాను. కృత్రిమిందొన్ని కృత్రిమిందొన్ని కాన్నిక చెప్పినాను. నన్ను చూచు మాట్లు అడిగినాను. రెండుమాట్లు నరిక చెప్పి నాను. నోట్లలో ఏమైనా కప్పలన్న వేమో కనిపెడదా మని కొంతసేపు మేముచూచి తరువాత వెళ్ళిపోయాను. నాకురులైన గుద్దుకుట్టి కుర్తుడు చాలాపోవుటచే అంతకాలము బట్టించి నువ్వుయ్య మల్లయ్య యిద్దరు వాడ అన్నాను 11 గంటలకు మేము విడిపోయిం. నేను యింటికి వెళ్ళి భోజనము చేసి విక్రాంతి గొని 2 గంటలకు మళ్ళి నువ్వుయ్య యింటికి వెళ్ళినాను. నేను నువ్వుయ్యమును ఏమి వరకును ఏర్పాటు చేసికోలేదు. మేము విన్నయింట్లోనుండి నోట్లు గుద్దవము నివయమై చచ్చింది నాను. అతడు ఆక్రమణ తగినంత బల భుగ లేదు. విడిపోవచ్చునన్నాను. అంతకు మేము అది నోట్లు గుద్దకుట్టి వనితే రాదని ఇక నోట్లు దానిమీద గుద్ద రాదని నిశ్చయించినాను. ఇది అది మాట్లాడుతూ అతనివద్ద నే నాసాయంత్రం పూర్తి వున్నాను. తలతాత నేను యింటికి వెళ్ళి గాడ్లకు నేతవైసంతయును నిజపోయినాను. వెల్ల బాక పెండరాలే ఉదయం 4, 5 గంటలవేళ వైస్రదొరవారి బంగరాడ వెళ్ళినాను. నమోదు చేయవలసి డిసెంబరులో ఒకటి రెండు రోజులు మహమ్మదు నాకు నాతోడనే ఉన్నా డు. అతడు నాతో రాజమండ్రి రాలేదు. 1-12-18 నుంచి మొదలియారు ఎక్కడున్నాడో నాకు తెలియదు. నేను రాజమండ్రిలో ఉన్నప్పుడు నాతో లేదు. నేను వైస్రకు కార్డు పంపివేసినప్పుడు. అతనిని నేను కలుసుకొన్నాను. ఆ ముగిసి నాలుగు మహమ్మదొట్టు గుద్ది కా డిస్ట్రి నోట్లు యుద్దగ్గ ఆరుగితో ఉన్నవనిన్నీ (యుద్దగ్గ భాగములు వచ్చే సరికి చాలకాలము వట్టుననిన్నీ చెప్పినాను. నన్ను కల్లి మన్నాను. అయిన కేలాగుతోనే ఆలాగన చేయమన్నాను ఈ సంగతి అంతా మొదలియారు చేతిలో ఉన్నది అతనికి తెలు యిస్తా నన్నాను. మూలా ను వ్వుయ్యతో నేను కల్లకెచ్చినాను అదగడము నాకు తోచలేదు. నేను నువ్వుయ్యయింటికి వెళ్ళినాను. నువ్వుయ్యయింటికి వెళ్ళే సరికి ఇంకా ప్రాద్దు పొయ్యలేదు. నువ్వుయ్య నేను నాఫీ పుచ్చుకొన్నాను. భోజనాలవేళకు అతనితో ఉ నా యింటికి వెళ్ళినాను. భోజనముచేసి మళ్ళి నువ్వుయ్యగడ్డకు వచ్చి అతనితో సాయంత్రములకు ఉన్నాను. ఒకటిరెండు

కోటలు ఈలాగుననే జరిపాడని తెలుసు. తరువాత అతని కడకు ఇతర వాళ్లు వచ్చేవాడని విశదమైంది. కొత్తగా నర చాతు కల్గి నాడు. మూలా నుబ్బులతో 5-6 ను ద్దా యి విసారాగనలో ముచ్చునోట్లు గుద్దినప్పుడు నేను చూచినా ననుటకు నా నేమీ సంకేతము లేదు. ప్రశ్న: ఎక్కోయరు ముద్రాణంబున వసారాలోనికి విన్న రాసీనినినోజు ఏ దైవ ఉన్నదా? ప్రాసీకున్ననుచు రీ ప్రశ్న కూడ ప్రాయముని కోట్లవారిని అడిగినాడు. కొద్దివారు ప్రశ్న కూడ ప్రాసీనాను. జవాబు: అవును. రెండుమూడు రోజులు వసారాలోకి వచ్చి రన్నుచువనలేదు. ఇతర అచ్చులని ఏదో అవుతూవుంటే నేను వస్తూన్నోనేనా వాళ్లు అడుగులేదు. అలా జరిగింది ముచ్చు నోట్లు గుద్దిన ముద్రాణంబునోజునో ముద్రాణంబునో అయిపోయింది. అలా యెందుకు జరిగిందో నేను చెప్పలేను. ముచ్చునోట్లు గుద్దిన 1, 2, 3 రోజులు నుబ్బులతో నాలో రాను నుద్దర్లు ఇతరు తెలియనో వుంటుంటు చెప్పివారు అందుకు నే నేమీ అనలేను. నాలో చాలాకాలమువుంటావు. నాకిప్పుని నేను అంటేను. అతని కేమైనా అనుమానము వుట్టు నేమోనని నేను అట్టే అతనిలో చర్చించలేదు. దీనివలన 1918 లో నేను నాలుగు ముచ్చునోట్లు గుద్దడము చూడ లేను! అని మిగిలే మాట అబద్ధములాగు. Ex. G లోను నేను అలా అనలేదు. Ex. G లో నాకు నూరులొకొకల ముచ్చు నోట్లు గుద్దినాం అనలేదు. ఆ అచ్చుమీద 5 రూపాయల నోట్లు గుద్దిన వాళ్లని నేను భయపడుచున్నాను అని Ex. G లో వచ్చాను. అది రహస్యముగా నేనువున్నాడు అన్నా ను నా నాభిప్రాయము 5 రూపాయల నోట్లు కూడా గుద్దినా రని ఈ యుక్తము Ex. G లోని లొంగిరగాను రహస్యము గాను ప్రాయశః సహించింది. అందుచే నేను వివరముగా ప్రాయ శేయి. అఖరు మూడువందలలలో నా నాభిప్రాయము నూరు రూపాయల నోట్లు నాలుగు గుద్దినానని నేను చూశానని చాలానోట్లు గుద్దినవారిని నాభిప్రాయము. ఇదివరలో వైస్ రతో అనునది మూడు రూపాయల నోట్లు నానాడు గుద్దినానని చెప్పియున్నాను. నాకట్టి ఉత్తరములో ఉదయస్థి ప్రాయ శేయి. ఉత్తరము పొడగున 50 ప్రాయ శేయి. వైస్ రగాను నాకు ప్రాసీయోజు ఉత్తరము కిది జవాబు అడిగింది. ఆ యుక్తము ఎక్కడ ఉన్నదో నాకు తెలియదు. అది ఎక్కడో పోయింది.

అది యేలాగున పోయిందో నేను చెప్పలేను. ఆ యు క్తము నేను సి. వి. డి. కో పోలీసువారిలో ఇచ్చినానని చెప్పలేను Ex. G లోని రెండుమూడు వాళ్లుకూడా కూడా అడిగిన ప్రశ్నకు జవాబే 5 లోనికి మూడువందల ప్రశ్నకు జవాబు అడిగింది. అది యేమింటే, చిన్న యుక్తముమీద నూరు రూపాయల నోట్లు గుద్దినదే వాళ్లు పట్టిస్తారు. నేను నుచ్చును. G. G లో ముద్రా ప్రాసీనది. Ex. G లో మొదటి వాళ్లుకూడా బట్టి మూడు నుబ్బులతో నుచ్చు కూడా కనిపెట్టే చూస్తున్నానని అభిప్రాయము. ఇప్పుడు నుబ్బులతో నుచ్చు కల్గి నికొనారు కాదు. వాళ్లకాలాకు ఎవరో ఒకరు నుచ్చు కని పెట్టి చూచినాళ్లు ఎవరో నాకు తెలియదు. అవాగ్రహము బట్టి నేను వాల్లకేవలం చిద్దర్లలో ఉన్న మొదటివంద అని మానందివారనే నా అభిప్రాయము. Ex. G నేను ప్రాసీనప్పుడు నుబ్బులతో ఎవరో తెలియనివారికి చిద్దర్లు ఇచ్చేవారని నాభితి ఈ యుక్తము ప్రాసీనప్పుడు పోలీసువారు జరుగుచు నుట్టడి చేసి చిద్దర్లు కనెరా కట్టుకోవలెనో నా అభిప్రాయము. ముచ్చునోట్లు గుద్ద 1, 2, 3, 4, 5, రోజులు జరిమిలాను Ex. G ప్రాసీనాను. అంతకంటే ముద్రా Ex. G ప్రాసీయిందలేదు. నుబ్బులతో చిద్దర్లు ఎవరో ఇచ్చినో నుచ్చుననుటకు నేను Ex. G ప్రాసీనాను. ఈ యుక్తముమీద పోలీసు నుట్టడి చేయిము జరిగ లేదని నానమ్మకము. ఒక అపరాధము మూలా నుబ్బులతో యింటలో అచ్చులని జరిగేటప్పుడు 7 ను ద్దా యి వచ్చినాను. అందు అచ్చుమీద ఎరువురంగు ఉన్నదా అనిచెప్పవలసి ఉన్నదా అని అడగమనేరకన్న, నా యూహననుబట్టి అంతక్రితనే అందు రూపాయల నోట్లు అచ్చువేయవలసి వని నేను అనుకున్నాను. ఈ యుద్దర్లు నాలాభాగా తయారే యిటుకు రేట్లకు రోజు 5 రూపాయలనోట్లు చిద్దర్లు రేయి దుచేయటంలో భాగా అది తేలివుండి వుండవలసి నా అభిప్రాయము. మరియు వాడుకోని కేసిన 5 రూపాయల నోట్లు రేట్లకు రకము అని విన్నాను. పొడ కనిపెట్టి అచ్చులరాని లో గడ నా లో అ యి దు రూ పాయల నుచ్చు నోట్లు వాడుకోని నుచ్చుని వాటికి వాడుచున్నాను అని.

కప్పులన్నవి అన్నాను. అతడు నా వారము నోటు చూప లేదు. అతనిమాట నమ్మినాను. ఇప్పుడేమిట నూడ 5 రూపాయల నుచ్చునోటు నేను చూచియుండలేదు. 1918 ఆగస్టు ఆగ్రాం తరువాత ఈ అచ్చులరాని నాగద్దనుకొన్నాడు. సి. వి. డి. డి. వి. జి. సంపీయిందలేదు. ముద్రాణంబు అతడు నమ్మినాడు. ఈ కేసు కడు వైచానులో నుచ్చాడు. నాలో అతడు ఒక నెల యున్నాడు. నేను ఊహించి అది అనుబంధమునని నైస్ రకు ప్రాసీ నూచించినాను. వాళ్లు 5 రూపాయల నో ట్లు అనుబంధానికి పెట్టడమున కల్గివారిని చూచించినాను. అమాటయిందంత విజయవంతమునో అంత విజయో అక డించ వచ్చును. వాళ్లు కల్గి నుచ్చు పెట్టమని తొందరపడకుచే Ex. G లో అనంత ప్రాసీనాను నేను Ex. G. ముట్టడి ముందు కంజలునైన Ex. G లో తెలుపుచు చేసినాను. ఉత్తరము ప్రాసీనకి ఉద్దర్లు నుచ్చులతో వున్నవి నికృ యముగా చెప్పలేను. ఒక ఉదయము Ex. G. ప్రాసీనాను. ఆ సాయంకాలము అందులో అంతములకు కంజీ దిచ్చుని నదీయారు నమ్మి అడిగినాను. వైస్ రముగానే అనివానమ్మ కము. నేను నికృయముగా చెప్పలేను. అతడునన్ను ప్రాయశాల మెం దు కు అడిగినాడో చెప్పలేను. ఎం దు కు అని కావణము నేను కోరలేదు. కంజీయి మొదలయారు కు 7 గంటలకు ఇచ్చినాను. మొదటియారు కానెట్టియి వ్యా రా Ex. G. కంజీనాను. అది వైస్ ర కంజీనది. నాసంత కము కాగిరికి ఏమైనదో నేను ఎఱుగను. Ex. G. కము లేదు. బహుశాకములో పెట్టి ముద్రా పంపించినామో ముద్రాణంబు మూడే కాని నేటి లి యి వ్యా రా కంజీ నే మో. అలాగే అంతకంటే నేను చెప్పలేను. ముచ్చునోట్ల వాళ్ల ఇక్కడలేదు. సి. వి. డి. వారు నాకుంటి 2, 3, 4 ఉత్తరములు కాగిరియి అడిగినాను. ఒకసారి తీసికొన్నాను. నాకు క్రశీయిచ్చివారు. రకము అడిగిన ఇచ్చినాను. ఇంతకంటే అనగా విజయవంతములో వుండి ఉత్తరములోని సంకెటలు అతడులో ఎత్తుకొన్నాను. లిప్తు కయారులేయలేదు. మధ్యవర్తకులేను. నోట్లు పూర్తియగునని అనుకున్నాను. తొందలలేదు. ఆలోచన పెట్టవలసి ఎం దు కని వాళ్లు కల్గి పొచ్చుని అనలేనని ఉండిపోయినాను. నాలు గు నోట్లే చేసినారు. తరువాత వైస్ రగానందర్లు కల్గి తే ఇత రులు అనుమానము కడకయ్యి అని అనుకున్నాను.

(ఇంతలో కొద్దివారు 19-2-1920 వ తేదీ విచారణ చాలించి. 20-2-1920, 21-2-1920 వ తేదీల కొద్దివ తా వు అగుటచే విచారణ జరిగలేదు. తిరిగి 22-2-1920 వ తే దీని ప్రానుకేటయి జరిగినది.)

అర్జులాని తంకి నుండు దర్బారునే 20 వ తేదీని నుండు సంస్థానాధీశులను తెప్పి నెంట్లు కన్నురు గరానోనించిరి. సం స్కరణములు చాటి వ్రాసెను. వావున ము న్నస్థానముల భావి ఎరిగిలవలసినది జరుగవలసిన మాయలను తెప్పి నెంట్లు కన్ను రుగారు నూచించిరి. ఆనూచనము భారత కాగ్యవర్తి అంగీ కరించిరి. అన్ని సంస్థానములకు సంయోగము నేర్పరచి కొన్ని త్వవహరములు జా వుచు. ఒక నలహ సంభుతమును. గర ర్మ ముండుకా రోక కమ్మివనన నేర్పరచెను. అట్లు యేర్ప రచిన సంస్థానములకు ఇచ్చునన్న దానికంటే కొంచె మెక్కువ స్వాతంత్ర్యముండును. కార్యవిర్యానా కాధికారము క్రింద వని యుండును. శత్రులందఱు నలహ సంభుతమునందు శత్రులకుగ నుండును. చిద్దర్లు త్వవహరము వైస్ రము మున్న ను కాభాగ్యర హరము లానియొగ ప్రభుత్వమునకు నిర్ణయింపగలరు. తన్ను లను వచూలవేయబడును జే కే య నందు నెచ్చుదిని కాపాడుటకును, నిమితి క్రిమికల కేసులకు పరిష్కరించుట కు సంస్థానాధీశులు బాధ్యులై యుండును. నూతుంటెం డెంటుల నలహలకు పొంది వారు యెద్యోగులను నిశుమించు కోవచ్చును. నలహ సంభుతమునకు అనుకూల్యులైనయె ము యోనింపగలరు. ఆసభయందు జరుగు చర్యలవలన చాల ప్రయోజనము కలగవచ్చును. అదవుల నానందొగ ప్రభుత్వ సంభుమ వ్యవహారం ను. ఇదివరకా యధికారము ప్రభుత్వము వారి యందుండెను. అదవులవలన నాలుగు 7 కుల రూప్య ములు లాభము కమ్మియండెను. ఆసామ్యుల సంస్థానములగు విజయోగించు గురుకు నీలు కలగును. ఇదివరకు సంస్థాన ములు చెల్లించుచుండిన సొమ్ము ముందీ కల్గి నక్కరలేదు. కాని వారు కొంతసొమ్ము పట్టచెల్పించుచును. ప్రభుత్వమునకు పంకి నుండు 19 లక్షలు అప్పిచ్చెదరు.

### కాకినాడ వార్తలు.

(స్వతంత్ర విశేషములయొద్దనుండి)

తాలూకాబోర్డు  
కాకినాడ, మార్చి 28:--వైస్ ర మొదటితేదీ నుండి ప్రత్యేకముగ నేర్పరచుచు కాకినాడ తాలూకాబోర్డునకు శత్రుల యెర్పిక కేర్పాటులు గావించబడి, కాకినాడ గొల్లల మామిదాడ ఫిర్కా-మొబర్లు 7 గురుకు బోటిలు లేకుండ కృతార్థులైరి. అనుబంధం, కనుటబడిగలవారు శత్రులకుగ నుండుటవలన మిగత దరఖాస్తుదారులు కదలుకొనరి. కాకి నాడ ఫిర్కాకు నయదా మార్గవారమునూర్తి గారు, దుగ్గి రాల టిక్కిరేవుకొజుగారు, దుద్దుంపూడి అచ్చయ్యగారు విజయూ రాయమూర్తిగారు, గొల్లలమామిదాడ ఫిర్కాకు ద్వారంపూడి దొరయ్యగారు, కాకట్లపూడి వెంకటసుబ్బారాజు గారు, దుగ్గి రాల మార్గవారకారావుగారు మొదలయిరి. కోరంగి ఫిర్కాకు ఎల్లకూరు జరుగగలదు.

వారి  
పితాపురుషులలో క్రితాచారి మేడయొక్క తెం డర ఆంతస్తునూన్న మొదటి సింహాసనయొక్క ప్రభులు నాంబుల మొదలగున: దొంగలెంకవడిసంధున పోలీసువారు నేరమును విచారించుచున్నాడు.

రెయిల్వే  
కాకినాడనుండి కోటిపల్లివరకు వే ముటకు నిర్ణయించ బడిన రెయిల్వేకు కావలసిన రూ 24,84,000 లకు నింతవరకు వసూలు అయి జనుకట్టబడిన రెయిల్వే కెన్నరు 484000 పో గా నేను రూ 23,00,000 లనే ప్రకరము సురుకురూ రని గవర్న మెంటువారు డిక్లీబువర్తనాని నడిగియున్నారు.

రెయిలుల శత్రులు.  
నీటి పంపకమును గురించి రెయిలులకు చాల యిచ్చుం యులు కలగుచున్నందున తరు కన్నములను దొలుపును గతవార ముందు ఇంజనూ జగన్నాధగిరిగ్రామములలో పెద్ద శత్రులు గావించి అగ్గి కారులకు విన్నవించిరి. యగ్నికూటిత్రేయంబ నీరుగాను తూర్పుదెల్లా కలుడికెడల అగ్గిసన్న 26 తేదీనిమా డుతాలూకాల రెయిలుల పిలిపించి జిల్లాసంఘమువారి పాపా య్యతో నీరరవును రావచ్చుద్రవరమున పరిష్కరించిరిని ప్రాయశుకు సంబోధనచున్నది.

కడియంక ప్రయాణము:--17-2-20 తేదీని త్రులుం కొదంతరామయ్యగారు నికపరీక్షలకు గురించి ఉపన్యసించి రి. శత్రు రాతి 9 గంటల 30 నిమిషములకు ప్రారంభమై 12 గంటలకు ముగించబడినది. శత్రుకు నుమాన 70,80 ముఖ్యులగు రైతులు వచ్చిరి.

చిత్రాకవార్తలు:--ప్రభాకర ఉమామహేశ్వరపండి తులనాది, చిత్రాక రట్టణమునకు విచ్చేసి, కడవూరు నూర్చియు ఆచారములూర్చియు, పూర్వవారమున నూర్చియు, ఆర్య సంకతినినూర్చియు, భగవదారాధనానూర్చియు అయివారు వన్యాసములిచ్చి యెల్లరకు ఆకందాభి నోలూడించిరి.--పాణ చరమాం.--

శ్రీకృష్ణాక్షి: మాన వార్షికోత్సవము:-- మార్చి నెల 21 తేదీ ఆదివారం మధ్యాహ్నం ఈ ముత్సవము జనుకడము గా జరిగినది. వాటి నూరకేతునకు పెట్టు గాగ్గియలకుం డి నుమాన 1020 మంది ప్రజలువచ్చియిరి. నూరకేతులు నవారిలో నుట్టుకట్ట గాగ్గియలకుండి నుమాన 150 మంది మంచములకు వచ్చి యుండిరి. మొత్తము గాగ్గియలరైతులు విశేషముగ శత్రు నలంకరించి యుండిరి.

అత్తిలివార్తలు జమానాదీ:-- అత్తిలిఫిర్కా గ్రామా దుల జమానాదీమిత్తల క్రి డిప్యూటీ కలెక్టరునకు క్రితనా క్కోరవాడుకాగ్గి క్రిడిప్యూటీ రహస్యీవాడుకాగ్గి ఈ నెల 18, 19, 20, తేదీలు ఇచ్చి దుడుచేసి నున్నాడు. 27 గ్రామా దుల మునకుముకరణముల వారివారి శత్రులకు పెద్దరైతులు విచ్చేసి యున్నాడు. క్రి డిప్యూటీ కలెక్టరునకు మిగుల దున్నార్చివూడములకు లగుటంజేసి రైతుల మొరలు సారకాళ ముగా నాలించి క్రింది యెద్యోగియులకును మునకుల కరణ ములకును ఒత్తిడి గలగనీక నెచ్చుదిని జమానాదీ పూర్తిచేసి సంబోధనచిరి. కనునకు నుభాగ్గిన్నం 4 గంటలకు ఇక్కడ బోర్డు మిడిల్ నూర్చునకు దయచేసిరి. ప్రభావోపా ధ్యములకు క్రి డి డిప్యూటీ వెంకయ్యగారు పాతకాలవచూ రమ్యముగా నలంకరించెడి రాయరెద్యోగులకు పరిశీలన జేయ నిర్దేశించిరి:--మం: వెంకటరత్నము



తప్పవదు !!!

విశేషమైన విక్రయము  
మోసపోయింది.

2500, పెనులయొక్క వివరము.

**Crown Coffee Company. Mettupalaiyam. (S.I.Ry.)**

మిగుల చాకవరలు.

১০০০ টি  
 ১০০০ টি  
 ১০০০ টি

[illegible]

విని పేరుకులలు ఇప్పుడేమో పురుల ననువరించి అదిరియి

అనుబంధములు

[illegible]

ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ-ಶಿಕ್ಷಣ, ಪಂಚರತ್ನ (ಕಾಳೀಯ)

3. పాపాధైన్య భావమును, ప్రపంచకరుణాను (పాపమును, ప్రపంచమును)

[illegible]

ਸ. ੧੯੪੯, (ਦੇਸ਼ੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ, ਪੇਂਡੂ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ)

[illegible][illegible]

(6) சென்னை (சென்னை)

Manager  
E. N. Industrial Home

Q. Ollur (Cochin State)

ప్రశస్తిపాత్ర గురించి ప్రశ్నము

దిల్లీ హౌసు (కాంగ్రెస్)

శ్రీకృష్ణమూల తర్వాతికి నది తాళి

சென்னை, 15.05.2019

అ.ప. కృష్ణమూర్తి నియోజ్యునియే.

పరీక్షల నిర్వహణలో కమిషన్ సహకారం అందించినందుకు, వారి

శ్రీమంతుల నామోదాన దినియందు గలదు. విగ్రహమునకు  
శ్రీమంతుల నామోదాన దినియందు గలదు. విగ్రహమునకు

ಗೃಹ ಸಚಿವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದು.

క. నామము: కృష్ణానామ (అంతర్భాగము) చ 2-0-0

12-0 చిన్న నూనె తు 0-3-0 వ.న. చార్జి 160.5-0,  
 17-0 చిన్న నూనె తు 0-3-0 వ.న. చార్జి 160.5-0,  
 17-0 చిన్న నూనె తు 0-3-0 వ.న. చార్జి 160.5-0,

ಮೊದಲನೆಯ (ಎ) ಅಂಶದ ಕಡತಕ್ಕೆ

155

(1914)